

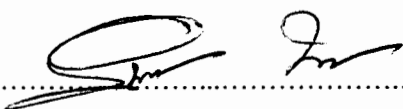
การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ด้านภารกิจทางท่องเที่ยวชายหาด
ในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

น.ท.สุวัรัฐ รัชชยากร ร.น.

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ นาวาโท สุวรัฐ รัชชยากร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

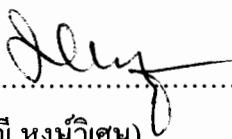
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

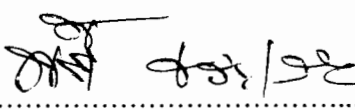
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุปราณี ชรรรมพิทักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุณี หงษ์วิเศษ)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ชระเสนา)

วันที่...10...เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ....2559.....

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ด้านภารกิจทางท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและเสียสละของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์ และอาจารย์ สุณี หงส์วิเศษ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ ดร.แพรวดา พุพานิชย์พฤกษ์ นักวิจัย ประจำมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย นาวาโท นิรุจ พุทธานุกาพันธ์ หัวหน้าแผนกปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ กองกิจการพลเรือน กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ และนาวาโท ชลธิพันธ์ ปราการสมุทร หัวหน้าแผนกแผนกกองกิจการพลเรือน กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ขอขอบพระคุณ คุณ รมณ ชมปรีดา คุณ นิติวารณ สุบรรณเสนีย์ สำหรับคำแนะนำพิเศษ และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดการดำเนินการวิจัย การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้ หากขาดความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างมากครับ

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

น.ท.สุวัรัฐ รัชชยากร

57930179: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; ปร.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ/ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/ การท่องเที่ยวชายหาด

สุวรรณ รัฐชยากร: การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ด้านภารกิจ

การท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี (THE MANAGEMENT OF ROYAL THAI FLEET FOR A MISSION ON BEACH MANAGEMENT FOR TOURISM ATTRACTION IN THE AREA OF ROYAL THAI FLEET, AMPHOE SATTAHIP, CHON BURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: อุษณากร ทาวะรัมย์, ปร.ด. 93 หน้า, ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการด้านภารกิจการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ๆ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ด้านภารกิจการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสังเกต และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) จำนวน 15 คน ประกอบด้วย กลุ่มหน่วยงานทางทหาร ผู้ประกอบการร้านค้าและกลุ่มนักท่องเที่ยว เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และใช้การตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีเทคนิคสามเส้า (Triangulation technique) จากแหล่งข้อมูลที่ต่างกัน (Data triangulation) จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์

ผลการวิจัยพบว่า กองเรือยุทธการด้านภารกิจการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามลำดับชั้น โดยการใช้บุคลากรภายในหน่วยงานในด้านการทำงานการท่องเที่ยวชายหาด ๆ เพิ่มเติม มีการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ การจัดการ เครื่องจักรกล การตลาด ขวัญกำลังใจ และข้อมูลข่าวสาร ซึ่งปัญหาและอุปสรรค คือ จำนวนบุคลากรปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับหน้าที่ที่เพิ่มเข้ามา ทำให้บุคลากรหนึ่งคนทำหน้าที่หลายบทบาทและงบประมาณเพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภค มีอย่างจำกัด และอาศัยเวลา เพราะต้องเสนอผ่านกองเรือยุทธการ เพื่อขอใช้งบประมาณตามระเบียบทางราชการ ส่วนประเด็นอื่น ๆ ไม่พบว่า เป็นปัญหาอุปสรรค ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ด้านภารกิจการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี คือ ควรมีการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณชายหาด เพิ่มเติม ได้แก่ ห้องน้ำ ที่จอดรถและป้ายบอกทางที่ชัดเจน ทั้งควรมีการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

57930179: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.B.A.
(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: MANAGEMENT/ DEVELOPMENT OF TOURIST ATTRACTION SPOTS /
BEACH TOURISM

SUWARAT RATCHAYAKORN: THE MANAGEMENT OF ROYAL THAI FLEET
FOR A MISSION ON BEACH MANAGEMENT FOR TOURISM ATTRACTION IN THE
AREA OF ROYAL THAI FLEET, AMPHOE SATTAHIP, CHON BURI PROVINCE.

ADVISOR: AUSANAKORN TAVAROM, D.P.A. 93 P. 2016.

The purposes of this qualitative study were to examine beach management for tourism attraction of Royal Thai Fleet and to investigate problems/ obstacles in relation to beach management and to propose developing guidelines. An in-depth interview technique was used to collect the data from 15 key informants who were officials in navy sections, merchants and service providers, and tourists. Both an interview form and an observation sheet were verified by three experts for their reliability. Also, a triangulation technique was used for data collection. The data were then analyzed and grouped based on the pre- set objectives. Specifically, the analyses of the data were conducted to obtain overall results, of which the detailed sub-points were then analyzed, based on the analysis method of qualitative study.

The results of the study revealed that the management of beaches for tourism attraction was found systematic and sequential by assigning existing staff to be in charge of beach management. Different resources, including people, budget, equipment, supplies, machines, marketing techniques, incentives for staff, and information, were used for beach management. Regarding the problems/ obstacles, it was found that the number of exiting staff for beach management was inadequate. Each of them was required to take many roles and do many tasks. Also, the budget allocated for the development of public facilities was limited. Moreover, the disbursement needed to be done by filing a request to Royal Thai Fleet that might take a long time. No other problems related to beach management were found. Regarding the developing guidelines, more beach facilities should be provided for tourists. These included the construction of public restrooms, parking lots, and clear street signs. Finally, a concrete plan for the development of personnel responsible for beach tourism should be made clearly.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	7
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาด	14
นโยบายการท่องเที่ยวไทยและนโยบายการท่องเที่ยวกองทัพเรือ	24
ข้อมูลทั่วไปของกองเรือยุทธการ	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
วิธีการวิจัย	39
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	39
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิจัย.....	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการบริหารจัดการของ กองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี.....	48
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจ ด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	51
ตอนที่ 3 ผลการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของกองเรือยุทธการในภารกิจ ด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	64
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี.....	66
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	88
ประวัติย่อของผู้วิจัย	93

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กลุ่มหน่วยงานทางทหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และเกี่ยวข้องกับการจัดการชายหาดของกองเรือยุทธการ โดยตรงตามที่ได้รับมอบหมาย	48
2	กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า ได้แก่ บุคลากรซึ่งมีการดำเนินการด้านการค้าในบริเวณพื้นที่ชายหาดของกองเรือยุทธการ	49
3	กลุ่มนักท่องเที่ยว ได้แก่ บุคคล ซึ่งมาท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดของกองเรือยุทธการ มีการทำกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนบริเวณชายหาด และไม่อยู่ในพื้นที่บ้านพักกองเรือยุทธการ	50

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	หาดคงตาล กองเรือยุทธการสัตหีบ	2
2	หาดคงตาล กองเรือยุทธการสัตหีบ	3
3	กระบวนการบริหารจัดการเชิงระบบ	9
4	ตัวอย่าง วัสดุ ครุภัณฑ์ บริเวณชายหาด	55
5	ต้นไม้บริเวณชายหาดที่ต้องใช้เครื่องจักรกลในการตัดแต่ง	59
6	การจัดเก็บสิ่งของบริเวณชายหาด	60
7	บริเวณชายหาดซึ่งมีการปรับปรุงภูมิทัศน์	60
8	สนามวอลเลย์บอลบริเวณชายหาด	61
9	บรรยากาศบริเวณชายหาด	62
10	บรรยากาศการพักผ่อนบริเวณชายหาด	62
11	การพักผ่อนบริเวณชายหาด.....	68
12	การพักผ่อนบริเวณชายหาด.....	68
13	กิจกรรมการพักผ่อนบริเวณชายหาด.....	69
14	ตัวอย่างพื้นที่ร้านค้าบริเวณชายหาดที่จัดไว้	69
15	ร้านขายของที่ระลึกและร้านกาแฟบริเวณชายหาด.....	70
16	ที่จอดรถบริเวณชายหาด	72
17	ถนนบริเวณชายหาด.....	73
18	บรรยากาศการสัญจรบริเวณชายหาด	73
19	ป้ายขอความร่วมมือบริเวณพื้นที่ชายหาด	76

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้การท่องเที่ยวได้ขยายวงกว้างออกไป และได้พัฒนาจนกลายเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก และมีแนวโน้มจะทวีความสำคัญมากขึ้น สำหรับการท่องเที่ยวภายในประเทศช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพอย่างกว้างขวาง เป็นการกระจายโอกาสให้แก่บุคคลทุกระดับ ทุกอาชีพ และยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ นอกจากความสำคัญทางเศรษฐกิจแล้ว การท่องเที่ยวยังให้คุณค่าทางการศึกษา และสุขภาพจิตที่นักท่องเที่ยวจะได้รับจากการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นประโยชน์มหาศาลต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิตของนักท่องเที่ยวทางรัฐบาล และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงได้พยายามส่งเสริมให้คนไทยท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเห็นว่า การท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นเครื่องมือทางนโยบายเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล เป็นบริการและสวัสดิการทางสังคมที่รัฐบาลพึงส่งเสริมและจัดให้กับประชาชน เป็นสิทธิมนุษยชนที่รัฐควรสนับสนุนตามแนวนโยบายการท่องเที่ยวของประชากรขององค์การสหประชาชาติ และเห็นว่า หากได้ดำเนินการโดยเหมาะสมจะเป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาที่ช่วยพัฒนาโลกทัศน์ ภูมิปัญญาเป็นการยกระดับความคิด จิตสำนึกความรับผิดชอบต่อแผ่นดินเกิด สร้างความภาคภูมิใจรักและหวงแหนในทรัพยากร และสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในการเร่งรัดมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยการดำเนินการประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) โดยมีแนวทางบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ โดยให้ส่วนราชการต่าง ๆ เสริมสร้างความร่วมมือรณรงค์ “เที่ยวหัวใจใหม่ เมืองไทยยั่งยืน” สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้พิจารณายุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ กระทรวงกลาโหมจึงมอบหมายให้กองบัญชาการทหารสูงสุด และหน่วยทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ ช่วยกันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้บังเกิด

ผลสำเร็จ กองทัพเรือก็เช่นเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาล ผู้บัญชาการทหารเรือมอบหมายให้หน่วยขึ้นตรงของกองทัพเรื่อนำยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปศึกษา เพื่อให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหารของกองทัพเรือ เป็นไปด้วยความมีศักยภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ

กองเรือยุทธการเป็นหน่วยงานหนึ่งของกองทัพเรือ ตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถยนต์ทางหลวงสายสุขุมวิท (หมายเลข 34 บางนา-ตราด) เข้าสู่พัทยา มุ่งหน้าไปทางอำเภอสัตหีบ เป็นระยะทางประมาณ 180 กิโลเมตร กองเรือยุทธการเป็นหน่วยงานขึ้นตรงของกองทัพเรือ มีหน้าที่ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงกลาโหมและกองทัพเรือ รวมทั้งสนับสนุนแผนการปฏิบัติงานของรัฐบาล อย่างเต็มความสามารถ โดยหลักยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปี พ.ศ. 2555 นั้น ให้การท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ และให้ส่วนราชการต่าง ๆ เสริมสร้างความร่วมมือรณรงค์ “เที่ยวหัวใจใหม่ เมืองไทยยั่งยืน” โดยมีอ่าวดวงตาล เหมาะสมที่จะจัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวในหน่วยทหารตามยุทธศาสตร์ ด้านการท่องเที่ยวของประเทศ เนื่องจากบริเวณชายฝั่งมีลักษณะหาดทรายยาว และป่าชายเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความสวยงามเป็นธรรมชาติ สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ประชาชนใช้เป็นแหล่งพักผ่อน ดังภาพที่ 1 และภาพที่ 2 นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมกีฬาที่เปิดให้นักท่องเที่ยวใช้บริการ เช่น พายเรือคายัคและสนามกอล์ฟ เป็นต้น

ภาพที่ 1 หาดดวงตาล กองเรือยุทธการสัตหีบ

ภาพที่ 2 หาดดงตาล กองเรือยุทธการสัตหีบ

แม้กองเรือยุทธการจะมีทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่เป็นจุดเด่น และเหมาะสมที่จะพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวชายหาดได้ แต่หากไม่มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมแล้ว อาจส่งผลทำให้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเหล่านั้นเสื่อมโทรม ซึ่งจะกระทบต่อภาพลักษณ์ได้ ดังนั้น การทำวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ เพื่อให้ทราบถึงการบริหารจัดการ และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดที่เหมาะสม ในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคของการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ

ในการกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

3. กองเรือยุทธการและกองทัพเรือ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการกองเรือยุทธการในการกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี รวมถึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานอื่น ๆ ภายในกองทัพเรือที่รับผิดชอบบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองทัพเรือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารจัดการปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในการกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และแนวทางการพัฒนาบริหารจัดการ ในการกิจดังกล่าว ฯ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษา การกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) จำนวน 15 คน ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มหน่วยงานทางทหาร จำนวน 5 นาย 2) กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า จำนวน 5 ร้านค้า และ 3) กลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวน 5 คน

3. ขอบเขตระยะเวลา

จะศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2559 รวมระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 4 เดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในการกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นี้ เป็นการศึกษาว่ากองเรือยุทธการมีการบริหารจัดการในการกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่อย่างไรบ้าง มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ และดำเนินการแก้ไขอย่างไรซึ่งลักษณะของการวิจัยจึงมุ่งที่องค์กร คือ กองเรือยุทธการเป็นหลักเพื่ออธิบายกระบวนการบริหารจัดการที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการกิจดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทรัพยากรการบริหาร 8 อย่าง ที่เรียกว่า 8M's ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการ มาร่วมพิจารณาด้วย ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) การจัดการ (Management) เครื่องจักรกล (Machine) การตลาด (Market) ขวัญ และกำลังใจ (Morale) ข้อมูลข่าวสาร (Message) รวมทั้งการนำแนวคิด องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำ ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก การขนส่ง การต้อนรับ การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชน

และส่วนราชการอื่น ๆ มาพิจารณาประกอบกับผลการรวบรวมข้อมูลตามแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงนำเสนอ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายของกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จากการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

การบริหาร หมายถึง การบริหารงานใด ๆ ของกองเรือยุทธการที่ไม่มุ่งเน้นผลกำไร โดยผู้บริหารจะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้เป้าหมายของกองเรือยุทธการที่วางไว้บรรลุผลสำเร็จ โดยมีได้คำนึงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ

บุคลากร หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ ประกอบไป ผู้บริหาร ระดับสูง ระดับกลาง และระดับปฏิบัติงานของกองเรือยุทธการ

คน (Man) หมายถึง บุคลากรซึ่งอยู่ในทุกระบวนการของภารกิจการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ

เงิน (Money) หมายถึง งบประมาณซึ่งต้องใช้ ในภารกิจการบริหารจัดการชายหาดของกองเรือยุทธการ

วัสดุ (Materials) หมายถึง สิ่งของทั้งปวง ซึ่งต้องใช้ ในภารกิจการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ

การจัดการ (Management) หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมที่บุคลากรในกองเรือยุทธการร่วมกันทำงาน เพื่อให้ภารกิจการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย

เครื่องจักรกล (Machine) หมายถึง ยานยนต์หรือเครื่องมืออัตโนมัติ ซึ่งทำให้งานตามเป้าหมายสำเร็จ

การตลาด (Market) หมายถึง กระบวนการสื่อสารคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการไปยังกลุ่มผู้ท่องเที่ยว

ขวัญและกำลังใจ (Morale) หมายถึง การส่งเสริมและการทำให้บุคลากรในภารกิจการบริหารจัดการชายหาดของกองเรือยุทธการเกิดความพึงพอใจและสร้างแรงใจที่ดีในการทำงาน

ข้อมูลข่าวสาร (Message) หมายถึง การส่งเสริมด้านข่าวสารและข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

งบประมาณ หมายถึง เงินที่ได้รับการจัดสรร ในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อนำมาใช้ในด้านการจัดการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ

วัสดุ หมายถึง สิ่งของ และอุปกรณ์ ซึ่งหน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับ การจัดการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาด ในกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีมูลค่าไม่สูงมากนัก และไม่มีลักษณะคงทนถาวร

การบริหารจัดการด้านภารกิจท่องเที่ยวชายหาด หมายถึง การดำเนินการ ด้านการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดของกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่ได้รับมอบหมายไว้ และอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ

แหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร หมายถึง สถานที่หรือกิจกรรมที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นใน ค่ายทหารหรือพื้นที่ที่หน่วยทหารรับผิดชอบอยู่ โดยได้เปิดให้ประชาชน หรือผู้ที่สนใจเดินทาง เข้าไปเยี่ยมชม พักผ่อนตามเวลาที่กำหนด

กองทัพเรือ หมายถึง หน่วยทหารเหล่าทัพหนึ่ง ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของ กระทรวงกลาโหม โดยกองทัพเรือมีหน่วยขึ้นตรงที่มีแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหารจำนวนมาก โดยเฉพาะตามค่ายทหารที่ติดกับชายฝั่งทะเล ทั้งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน

กองเรือยุทธการ หมายถึง หน่วยกำลังรบทางเรือของกองทัพเรือ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ที่อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มีการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารจัดการ
 - 1.2 แนวคิดการบริหารจัดการภายในองค์กรภาครัฐ
 - 1.3 กระบวนการบริหารจัดการเชิงระบบ และทรัพยากรการบริหาร (8M's)
2. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาด
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการท่องเที่ยว
 - 2.2 ประเภท/รูปแบบของการท่องเที่ยว
 - 2.3 แนวคิดด้านการท่องเที่ยวชายหาด
3. นโยบายการท่องเที่ยวไทยและนโยบายการท่องเที่ยวกองทัพเรือ
 - 3.1 นโยบายการท่องเที่ยวของกองทัพเรือ
4. ข้อมูลทั่วไปของกองเรือยุทธการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ความหมายของการบริหารจัดการ

คำศัพท์ที่ใช้ในความหมายของการบริหารมีอยู่สองคำ คือ “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) การบริหารมักจะใช้กับการบริหารกิจการสาธารณะ หรือการบริหารราชการ ส่วนคำว่า การจัดการใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน เราจึงเรียกผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับผู้บริหารในหน่วยงานราชการว่า “ผู้บริหาร” ในขณะที่บริษัท ห้างร้าน ใช้เรียกตำแหน่งเป็น “ผู้จัดการ” (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2548) ได้มีผู้ให้คำจำกัดความหมายของการบริหาร ในฐานะที่เป็นกิจกรรมชนิดหนึ่งดังต่อไปนี้

1. Drucker (1979 อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน, 2523) การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น
2. Harold (1968 อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน, 2523) การบริหาร คือ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการอาศัยคน เงิน วัสดุสิ่งของเป็นปัจจัยในการปฏิบัติงาน

3. Herbert (1947) การบริหาร คือ กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกัน
ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

4. เกรียงศักดิ์ เขียวขี้ (2550) ให้คำจำกัดความว่า การบริหาร คือ กระบวนการจัด
องค์การและใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

5. วิจิตร ศรีสอาน (2523) ได้สรุปสาระสำคัญของการบริหารไว้ ดังนี้

5.1 การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

5.2 ร่วมมือกันทำกิจกรรม

5.3 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

5.4 โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

แนวคิดการบริหารจัดการภายในองค์กรภาครัฐ

แนวคิดการบริหารมีพัฒนาการมาพร้อม ๆ กับวิวัฒนาการทางการบริหารซึ่งสามารถ
อธิบายแนวคิดในการบริหารได้ดังนี้

1. ยุควิทยาศาสตร์ (Scientific management) (ค.ศ. 1919-1935) หรือมีลักษณะการบริหาร
แบบดั้งเดิมหรือแบบเก่า (Traditional model) เป็นยุคของ Talor (1910) วิศวกรชาวอเมริกัน ผู้ที่ถือว่าเป็น
เป็น “บิดาแห่งการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์” ประกาศแนวความคิดสำคัญ 4 ประการ
ในการบริหารงานเชิงวิทยาศาสตร์ ได้แก่

1.1 One best way (หาวิธีที่ดีที่สุด)

1.2 Put the right man to the right job (จัดคนให้เหมาะกับงาน)

1.3 Equal work, Equal pay (งานเท่ากัน เงินเท่ากัน)

1.4 Specification and division of work (เน้นความชำนาญและการแบ่งงานกันทำ)

ซึ่งแนวคิดข้างต้นเป็นแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์

2. ยุคนุษยสัมพันธ์ (Human relations) (ค.ศ. 1930-1950) เป็นยุคแห่งการวิจัย
ที่มีชื่อเสียงที่เรียกว่า “การทดลองฮอว์ธอร์น” (Hawthorne experiment) โดย Elton Mayo
ทำการทดลองระหว่าง ค.ศ. 1927-1932 โดยได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะจิตใจและร่างกาย
ของคนทำงานตลอดจนสภาพแวดล้อม สถานที่ทำงานที่มีผลต่อผลผลิต และคุณภาพการผลิต
โดยการออกแบบการวิจัยให้มีทั้งการสังเกต สัมภาษณ์ ทดลอง และการกำหนดตัวแปร
ทั้งนี้เป็นแนวคิดการศึกษาเชิงมนุษยสัมพันธ์

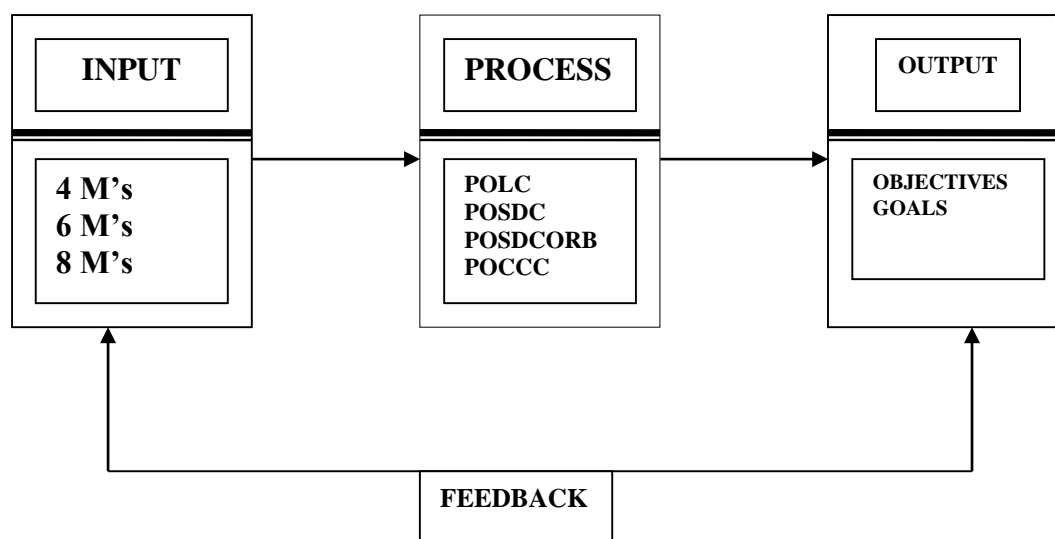
3. ยุคพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral science) (ค.ศ. 1950-1970) การบริหารที่ต้องการ
ให้งานขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพต้องมีทางเลือกในการแก้ปัญหา (Alternative)
หลาย ๆ ทาง และควรเลือกทางในการแก้ปัญหาที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดแต่สามารถทำงานบรรลุผล

4. ยุคการบริหารเชิงระบบ (System approach) (ค.ศ. 1970-ปัจจุบัน) เน้นแนวความคิดค้นหา สาเหตุความจำเป็น ตรวจสอบดูสาเหตุความจำเป็น ตั้งมาตรการในการดำเนินโครงการ กระบวนการบริหารจัดการเชิงระบบ และ ทรัพยากรการบริหาร (8M's)

ซีริวรณ์ เสรีรัตน์ (2545) ได้ให้ความหมายการบริหารจัดการเชิงระบบ คือ กระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหารคือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดการองค์การ (Organizing)
3. การชี้นำ (Leading)
4. การควบคุม (Controlling)

ซึ่งจากความหมายดังกล่าวมีคำสำคัญ 3 คำ คือ กระบวนการ ทรัพยากรการบริหาร และวัตถุประสงค์ สามารถนำมาเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการเชิงระบบ

INPUT คือ ทรัพยากรการบริหาร (Management resources) อันได้แก่ 4M's ประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุคิป (Material) และวิธีการ/จัดการ (Method/ Management) ที่ถูกนำเข้าไปในระบบเพื่อการประมวลผลหรือการบริการที่เติบโตและพัฒนาก้าวหน้าไปพร้อมกับอุตสาหกรรม การผลิตและการบริการที่เติบโตและพัฒนาขึ้นไปอย่างรวดเร็วทำให้ทรัพยากรเพียง 4 ประการ

เริ่มไม่เพียงพอสำหรับเป้าหมาย จึงได้เพิ่มขึ้นอีก 2M's เป็น 6M's ได้แก่ เครื่องจักรกล (Machine) และการตลาด (Market) ในขณะเดียวกันการทำงานที่มองเห็นถึงความสำคัญหรือคุณค่าของจิตใจของผู้ปฏิบัติงานมีมากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของคนงานมากขึ้น จึงเพิ่มขวัญและกำลังใจ (Morale) เข้าไปเป็น 7M's และเมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ระบบการสื่อสารไร้พรมแดนที่ติดต่อเชื่อมโยงกัน เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั่วโลกทำให้การติดต่อสื่อสารรวดเร็วใครไม่รู้หรือไม่มีข้อมูล ย่อมเสียเปรียบในเชิงธุรกิจจึงได้เพิ่มข้อมูลข่าวสาร (Message) เข้าไปในทรัพยากรกระบวนการผลิต รวมเป็น 8M's ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ ไม่สิ้นสุดครบเท่าที่ระบบอุตสาหกรรมการผลิตการจัดจำหน่าย และการบริการยังคงพัฒนาและก้าวไปไม่หยุดยั้ง

PROCESS คือ หน้าที่หรือกิจกรรมขั้นพื้นฐานที่ผู้บริหารต้องกระทำ ในปัจจุบันยึดถือหน้าที่ 4 ประการ ได้แก่ POLC การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การชี้นำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งมีพัฒนาการของแนวคิดมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1916 สมัยของ เฮนรี ฟาโย (Henri Fayol) ที่เห็นว่าหน้าที่การจัดการ ประกอบด้วย POCCC ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) การควบคุม (Controlling) ต่อมาในปี ค.ศ. 1937 กุลิกและเออร์วิค (Gulick and Urwick) เห็นว่า กระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงานผล (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ซึ่งนิยมเรียกย่อว่า POCDORB จนกระทั่งเมื่อเข้าปี ค.ศ. 1972 แฮร์โรลด์ คูนตซ์ (Harold Koontz) มีความเห็นว่า หน้าที่ทางการจัดการ คือ POSDC ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) และการควบคุม (Controlling) ต่อมาแนวความคิดมีการเปลี่ยนแปลงไปชัดเจนในปี ค.ศ. 1988 โดย คูนตซ์และเวียห์ริช (Koontz and Wehrich) เขียนตำราใช้ชื่อว่า Management ร่วมกัน และได้เปลี่ยนหน้าที่ทางการจัดการจากตัว D (Directing) เป็น L (Leading) และพัฒนาด้านแนวคิดดังกล่าวยังคงก้าวต่อไปไม่หยุดยั้ง บางทีในยุคหน้าเราอาจเห็นหน้าที่การจัดการที่เหลืออักษรเพียงตัวเดียวหรือสองตัวเท่านั้นก็เป็นได้ ดังนั้นอาจสรุปหน้าที่หรือกิจกรรมขั้นพื้นฐานทางการจัดการได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการ (Process) แปลรูปทรัพยากรที่นำเข้าไปเป็นผลผลิตตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การต่อไป

OUTPUT คือ เป้าหมาย (Goals) หรือวัตถุประสงค์ (Objectives) ขององค์การที่นำออกมาจากกระบวนการแปรรูปในขั้นตอนที่สอง เป้าหมายขององค์การสามารถแบ่งย่อยได้เป็น

2 ประเภทด้วยกัน คือ องค์กรที่มีเป้าหมายที่มุ่งแสวงหากำไร (Profit) และองค์กรที่มีเป้าหมายไม่มุ่งแสวงหากำไร (Non-profit) หรืออาจแบ่งเป็นองค์กรที่วัตถุประสงค์เพื่อการผลิตสินค้า กับองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการ (Services) ก็ได้ทรัพยากรการบริหาร (8M's)

ทรัพยากรการบริหารที่สำคัญมี 8 อย่าง ได้แก่

1. คน (Man) คือ มีการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างไร มีรายละเอียดในการจัดกำลังคนแบบไหน มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด

2. เงิน (Money) คือ การบริหารเงินอย่างไร มีการจัดสรรเงินอย่างไร ให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเงินให้มากที่สุด จัดการเงินลงทุนเป็นอย่างไร รายรับ รายจ่าย กระแสเงินสดเป็นอย่างไร

3. วัสดุสิ่งของ (Materials) คือ การจัดการวัตถุดิบต่าง ๆ ใด ๆ หนึ่ง การบริหารวัสดุในการดำเนินงาน ทำอย่างไรเพื่อให้วัสดุเกิดการสิ้นเปลืองน้อยที่สุดหรือเกิดประโยชน์สูงสุด ต้องมองว่านำมาจัดการอย่างไร

4. การจัดการ (Management) คือ กระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

5. เครื่องจักรกล (Machine) คือ เครื่องมือที่ประกอบขึ้นจากส่วนหนึ่งหรือส่วนต่าง ๆ หลายส่วนซึ่งถูกสร้างขึ้นมาเพื่อทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่องค์กรต้องการนำเข้ามาใช้ในองค์กร

6. การตลาด (Market) หมายถึง กระบวนการของการสื่อสารคุณค่าของผลิตภัณฑ์หรือบริการไปยังลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

7. ขวัญและกำลังใจ (Morale) คือ สภาพจิตใจของบุคคลในกลุ่มหรือองค์กรที่ก่อให้เกิดกำลังใจ ทศนคติ และความพอใจในงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของคนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรที่วางไว้

8. ข้อมูลข่าวสาร (Message) คือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ฝ่ายหนึ่งต้องการส่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งไม่จำกัดรูปแบบและวิธีการ โดยมากในปัจจุบัน (ตั้งแต่ พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา) ส่วนใหญ่เป็นสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผ่านไปในระบบสื่อสารซึ่งอาจถูกเรียกว่า สารสนเทศ (Information) หน้าที่ในการจัดการ

หน้าที่ในการจัดการ หมายถึง แนวทางหรือวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิบัติการกิจให้สามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ (ชงชัย สันติวงษ์, 2540) เป็นขั้นตอนในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร Henri Fayol ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารหรือการจัดการประกอบด้วยหน้าที่ในการจัดการ 5 ประการดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานและกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดให้มีโครงสร้างของสายงาน ตำแหน่งงาน และอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้ทรัพยากรทางการบริหารอยู่ในส่วนที่เหมาะสม ในอันที่จะช่วยงานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

3. การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) คือ การดูแลสั่งการให้งานเป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อย

4. การประสานงาน (Co-ordinating) คือ การดูแลความสะดวกให้ผู้ทำงานสามารถทำงานได้โดยสะดวกเต็มความสามารถเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

5. การควบคุม (Controlling) คือ ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้น สามารถเข้ากับแผนที่ได้วางไว้ให้งานดำเนินไปตามแผนที่วางเอาไว้

ขณะที่ Gulick (1966 อ้างถึงใน ดิน ปรัชญพฤทธิ, 2539) อธิบายกระบวนการจัดการว่าเป็นกระบวนการ POSDCORB เป็นหลักการ คือ ขั้นตอนที่ผู้บริหารปฏิบัติ 7 ประการ คือ

1. Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่าจะทำอะไรบ้าง เพื่ออะไร มีแนวทางจะปฏิบัติอย่างไร การวางแผนจะต้องกระทำก่อนการลงมือปฏิบัติจริง

2. Organizing หมายถึง การจัดการองค์การ กล่าวคือ เป็นการจัดสายงานแบ่งแยกอำนาจการบริหารให้ผู้ปฏิบัติงานทราบหน้าที่ บทบาทของแต่ละคน เพื่อจะได้ทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. Staffing หมายถึง การจัดการหาบุคคลมาเข้าสู่ตำแหน่งงานตามที่ได้จัดองค์การเอาไว้แล้ว มีการบรรจุงานฝึกฝนอบรมพัฒนาคุณภาพคน เพื่อจะได้ทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. Directing หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ บอกทิศทางการทำงานเสนอแนะวิธีการทำงานหลังจากที่ได้วิเคราะห์อย่างรอบคอบแล้ว ว่าควรจะทำอะไรบ้าง อย่างไร ไปในทิศทางใด

5. Co-ordinating หมายถึง การประสานงานอันได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยและบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันได้ ซึ่งอาจจะต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การสื่อสารการกำหนดระเบียบแบบแผนในการทำงาน เป็นต้น

6. Reporting หมายถึง การรายงาน การทำงานทุกอย่างจะต้องมีการรายงาน ไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปว่าตนเองได้ทำอะไรบ้าง อย่างไรได้ผลประการใด นายกรัฐมนตรีหรือประธานาธิบดีทำงานก็ต้องรายงานต่อประชาชนหรือผู้แทนปวงชน ผู้เป็นเจ้าของประเทศในเรื่องผลงานของตนเองเช่นกัน

7. Budgeting หมายถึง การจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายให้ถูกต้องเหมาะสมกับกิจกรรม จะเห็นได้ว่ากระบวนการจัดการของภูคินนี้มีลักษณะซ้ำซ้อนกับของฟาโย แต่จัดขั้นตอนไว้ละเอียด จึงมีผู้นิยมนำมาใช้และแพร่หลายในเวลาต่อมาแม้ในปัจจุบันก็ยังนำมาใช้อยู่เสมอ

สรุปได้ว่า หน้าที่ของการจัดการในกระบวนการจัดการเป็นการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่าง มีขั้นตอนและเหมาะสมกับหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งมีหลายหน้าที่แตกต่างกันไปตามแนวคิดของนักวิชาการแต่ละคน แต่จะมีหลักการใหญ่ ๆ ที่คล้ายคลึงกัน หน้าที่ในกระบวนการจัดการที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษา ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคคลให้เหมาะกับงานและการประสานงานมาเป็นแนวคิดในการศึกษา

องค์ประกอบทางการบริหาร

ธงชัย สันติวงษ์ (2539) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทางการบริหารที่เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องหันมาให้ความสนใจงานด้านการบริหาร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือของหน่วยงานที่ตั้งไว้ ซึ่งประกอบด้วย คน เครื่องจักร เงิน วัสดุ สิ่งของ และนอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปัจจัยทางการบริหารอีกกลุ่มหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จของงานในองค์กรอันประกอบไปด้วย เรื่องการตลาด วิธีการปฏิบัติ การจูงใจในการปฏิบัติงาน และวิธีการบริหารจัดการ

ติน ปรัชญพุทธิ (2539) กล่าวถึง ทรัพยากรหรือองค์ประกอบทางการบริหารว่าประกอบไปด้วย 4M's คือ Man Money Material and Management ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการบริหาร

สมพงษ์ เกษมสิน (2536) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบทางการบริหาร (Administrative resources) ที่ใช้ในการบริหารงานที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของและวิธีการ เพราะเหตุผลว่า ในการบริหารงานเกือบทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัย คน เงิน วัสดุสิ่งของและวิธีการจัดการ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญไม่ว่าการบริหารนั้นจะเป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจก็จะมีองค์ประกอบคล้ายกัน

อรุณ บุญมาก (2535 อ้างถึงใน กรองแก้ว โคตรภูเวียง, 2543) ได้รวบรวมถึงองค์ประกอบของการบริหารไว้ในหนังสือ คู่มือนักบริหารสาธารณสุขไว้ว่า องค์ประกอบของการบริหาร

(Administrative factor) ประกอบด้วย 8 ประการ คือ คนหรือบุคลากร เงินหรืองบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ เครื่องจักร ตลาดขวัญและกำลังใจ อำนาจหน้าที่และเวลา

กรองแก้ว โคตรภูเวียง (2543) ยังได้มีการกล่าวถึงองค์ประกอบทางการบริหารว่า ควรจะประกอบไปด้วยสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และข้อมูลข่าวสาร เพื่อการบริหารจัดการจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทางการบริหารที่นักวิชาการแต่ละท่านได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่าประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าองค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานในการบริหารงานไม่ว่าทั้งภาครัฐหรือเอกชนก็ตามนั้น ประกอบไปด้วยคน เงิน หรืองบประมาณที่จะนำมาใช้ในการบริหารงาน วัสดุและอุปกรณ์ และวิธีการบริหาร หรือกระบวนการในการบริหารจัดการของผู้บริหารที่จะนำมาใช้ในองค์การของตนเอง เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้กำหนดเอาไว้

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาด

ความหมายของการท่องเที่ยว

โดยทั่วไปการท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การที่ผู้คนหรือประชาชนได้ไปเยี่ยมชมเยือนยังสถานที่หนึ่งเพื่อการเที่ยวชมเมือง เพื่อเยี่ยมชมญาติและเพื่อน ไปพักผ่อนวันหยุด รวมไปถึงบุคคลที่เดินทางไปร่วมประชุมทางวิชาการ ทางการเมืองหรือการประชุมทางธุรกิจ หรือเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆทางธุรกิจ ตลอดจนการเดินทางไปศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ หรือไปศึกษาวิจัย โดยผู้ที่มาเยือนสามารถใช้การคมนาคมขนส่งได้ทุกรูปแบบ (อาทิตย์ ศิริธร, 2541)

นิคม จารุมณี (2536) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมและบริการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ในการเดินทาง เช่น การคมนาคมขนส่ง ที่พักแรม สถานที่ขายอาหาร และเครื่องดื่ม ร้านค้าของที่ระลึก สถานบันเทิง สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการบริการต้อนรับนักท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวแห่งโลก (World Tourism Organization: WTO) ให้ความหมาย “การท่องเที่ยว” (Tourism) หมายถึง การเดินทางใด ๆ ก็ตามในลักษณะที่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ คือ

1. การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่มิใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร

2. การเดินทางไปนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ มิใช่เป็นการถูกบังคับ

3. การเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตาม ที่มีค่าใช้จ่ายหรือหารายได้

แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เยี่ยมเยือนเครือญาติ ความบันเทิงเริงรมย์ เล่นกีฬาต่าง ๆ การประชุมสัมมนา ศึกษาหาความรู้ และติดต่อธุรกิจ

พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2522 ได้กำหนดขอบเขตและความหมายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หมายถึง อุตสาหกรรมใด ๆ ที่จัดให้มีหรือให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งภายใน และภายนอกราชอาณาจักรไทย โดยมีค่าตอบแทน และหมายรวมถึงธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจโรงแรมนักท่องเที่ยว สถานบริการและสถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยว และการดำเนินงานนิทรรศการ งานแสดง การออกร้าน การโฆษณาเผยแพร่ หรือดำเนินการอื่นใด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยว

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

1. ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ

1.1 เป็นการสร้างรายได้ในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศ การท่องเที่ยวเป็นแหล่งสร้างเงินตราต่างประเทศที่สำคัญสำหรับระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เช่นเดียวกับสินค้าออกอื่น ๆ รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เป็นสินค้าส่งออกที่สร้างรายได้สูงที่สุด

1.2 เป็นการปรับและเพิ่มดุลการค้า และบริการของประเทศ

1.3 เป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

1.4 เป็นการกระจายรายได้ และการจ้างงาน ส่วนสำคัญที่เป็นหัวใจจากผลของการท่องเที่ยวต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอีกประการหนึ่งคือ ผลที่ได้จากการกระจายรายได้ และการจ้างงานที่เกิดขึ้นต่อประชาชนในประเทศ

2. ความสำคัญต่อสังคมและวัฒนธรรม

2.1 ช่วยฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม กระตุ้นให้คนท้องถิ่นเกิดความสามัคคี ในการช่วยกันอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ซึ่งเป็นทรัพยากรมีค่าของท้องถิ่น เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

2.2 ทำให้ประชาชนเกิดความรัก และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น วัฒนธรรมของท้องถิ่นที่เข้มแข็ง เป็นแรงบันดาลใจที่สร้างสรรค์ และพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง เป็นการลดปัญหาการย้ายถิ่นไปทำงานนอกพื้นที่ และปัญหาความแออัดของสังคม

2.3 ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพจิตที่ดี เนื่องจากได้มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อน หย่อนใจ เป็นหนทางหนึ่งที่จะหลีกเลี่ยงจากสภาพชีวิตประจำวันที่ตั้งเครียด

จากการทำงาน และภาวะกดดันทางสังคม ซึ่งช่วยลดปัญหาทางสังคมในทางอ้อม

2.4 ช่วยให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิต เป็นสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกขาย นอกจากจะเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมแล้ว ยังเพิ่มรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่นด้วย

2.5 เสริมสร้างพื้นฐานของสังคมที่ดีในด้านความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเป็นเจ้าของบ้านที่ดี และการยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศเลือกเดินทางมาประเทศไทย

2.6 ช่วยสร้างสันติภาพของโลก คือ วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวที่ต้องการให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างคนต่างถิ่นต่างวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่ความเข้าใจกันระหว่างประเทศ และเกิดสันติภาพของโลกในที่สุด การท่องเที่ยวจึงเป็นเสมือนสื่อนำไปสู่สันติภาพของโลก เสริมสร้างความเป็นมิตรไมตรีระหว่างประเทศ และเชื่อมโยงโลกเข้าไว้ด้วยกัน

3. ความสำคัญต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ประเทศทั่วโลกได้เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้ร่วมกันศึกษาการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่โดยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และทำลายสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด ภายใต้โครงการ “โลกสีเขียว” (Green Globe) ของสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมโครงการนี้ โดยใช้พื้นที่เกาะสมุยเป็น โครงสร้างนำร่อง ก่อให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ที่เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติอย่างถูกวิธี และเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน จึงมีการวางแผนกำหนดขีดความสามารถในการรองรับ (Carrying capacity) ของแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว กำหนดขอบเขตพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงธรรมชาติได้ โดยป้องกันไม่ให้เข้าถึงธรรมชาติในส่วนที่บอบบาง

ประเภท/ รูปแบบของการท่องเที่ยว

ในการจำแนกถึงที่หมายปลายทางทางการท่องเที่ยว (Type of destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว สามารถแบ่งเป็นประเภทของประสบการณ์ (Travel experience) ที่นักท่องเที่ยวได้รับออกเป็น 7 ประเภท (Smith, 1977) คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (Ethnic tourism) เป็นการเดินทางเพื่อที่จะสังเกตการณ์แสดงออกทางวัฒนธรรม และแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ ซึ่งรวมไปถึงการไปเยือนบ้านเกิดเมืองนอน การเข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ และการเข้าร่วมพิธีทางศาสนา

2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (Cultural tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสชีวิตและบางกรณีก็เข้าไปร่วมใช้ชีวิตชีวิตเก่า ๆ ที่ได้สูญหายไปแล้ว หรือสัมผัสในท้องถิ่นเก่าที่มีสีสันดึงดูดใจ เช่น งานเทศกาลเครื่องแต่งกายตามประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น

3. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ (Historical tourism) เป็นการท่องเที่ยวในด้านประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถาน และแหล่งโบราณคดีที่เป็นความรุ่งเรืองของอดีต อาจเป็นการเยือนอนุสรณ์สถาน วัด วัง การแสดงแสง-เสียง เหตุการณ์สำคัญในอดีต เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental tourism) คล้ายการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ กล่าวคือ ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจากแดนไกล แต่จะเน้นสิ่งดึงดูดใจ (Attractions) ที่เป็นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะเน้นชาติพันธุ์มนุษย์ การกลับคืนสู่ธรรมชาติและ การชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของผู้คนกับสิ่งแวดล้อมก็อยู่ในกลุ่มนี้

5. การท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ (Recreational tourism) เป็นการเข้าร่วมแข่งกีฬา การอาบแดด การสมาคมกันในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลายจิตใจ เช่น ชายหาด สนามกอล์ฟ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนหย่อนใจโดยเฉพาะ

6. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business tourism) ได้แก่ การประชุม การพบปะกัน หรือการสัมมนา ซึ่งมักจะรวมเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่นๆเข้ามาไว้ด้วยกัน เมื่อมีการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจเกิดขึ้นแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจะมีการท่องเที่ยวได้หลายประเภท บางแห่งเป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนันทนาการ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม แล้วแต่นักท่องเที่ยวจะต้องการอะไร

7. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเป็นรางวัลแก่พนักงาน เพื่อเป็นสวัสดิการของหน่วยงานและบริษัทห้างร้าน เพื่อการดูงาน การประชุม ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและเพื่อนันทนาการ

ประเภทของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว เป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษว่า Tourist ซึ่งแปลว่า ท่องเที่ยวหรือทัศนจร หรือการเดินทางเป็นวงกลม (Circular trip) ที่มีจุดเริ่มต้นที่หนึ่งแล้วก็จะกลับมาซึ่งที่เดิมภายหลังจากการเดินทางตามรายการหรือกำหนดการที่จัดไว้ล่วงหน้า (นิคม จารุมณี, 2536)

นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปเยือนยังที่ต่างถิ่นอันมิใช่ถิ่นพำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น เป็นการเดินทางไปเยือนชั่วคราวด้วยการสมัครใจ มิได้เดินทางไปประกอบอาชีพหารายได้แต่อย่างใด (อาทิตย์ ศิริธร, 2541) ส่วนนักทัศนจร (Excursionist) หมายถึง ผู้ที่เดินทางมาเยือนไม่ค้างคืน มาเพื่อความเพลิดเพลิน ใช้เวลาพำนักอยู่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง และผู้ที่มาเยือนหรือผู้มาเยี่ยมเยือน (Visitor) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปเยือนประเทศใดประเทศหนึ่งซึ่งมิใช่ประเทศถิ่นพำนักอาศัยปกติประจำวันของตนเอง และการเดินทางไปเยือนนั้นจะเดินทางไป

ด้วยเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใดหรือวัตถุประสงค์ใดก็ได้ แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายไปประกอบอาชีพหารายได้ในประเทศนั้น (McIntosh & Goeldner, 1986)

จากนิยามดังกล่าว สามารถแบ่งผู้มาเยือน (Visitor) ออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ผู้มาเยือนที่ค้างคืนหรือนักท่องเที่ยว (Tourist) และผู้มาเยือนไม่ค้างคืนหรือนักทัศนจร (Excursionist) ซึ่งพำนักอยู่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง

นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีพฤติกรรม รสนิยม และแบบแผนในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป จำแนกนักท่องเที่ยวออกเป็นกลุ่ม ดังนี้ (อาทิตย์ ศิริธร, 2541)

1. นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง กลุ่มนี้ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่คิดหรือสนใจ แต่ปัญหาเล็ก ๆ ในชีวิตของตนเอง ชอบสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นที่รู้จักกันดี ไม่ต้องการทดลองสิ่งแปลกใหม่ทั้งที่พัก อาหาร สิ่งบันเทิง และบุคคลใหม่ ๆ ไม่ต้องการพบสิ่งยุ่งยาก และมีเหตุการณ์ที่ผิดปกติ
2. นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองปานกลาง เป็นพวกที่อยู่กึ่งกลางระหว่างกลุ่มเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลางและกลุ่มเดินสายกลาง
3. นักท่องเที่ยวเดินสายกลาง เป็นพวกที่ไม่มากที่สุดไปข้างใดข้างหนึ่ง ไม่ได้ชอบผจญภัย แต่ก็ไม่รังเกียจการทดลองใหม่ ๆ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มนี้
4. นักท่องเที่ยวประเภทชอบความหลากหลายพอควร เป็นกลุ่มที่อยู่ระหว่างเดินสายกลาง และกลุ่มที่มีความสนใจหลากหลาย
5. นักท่องเที่ยวประเภทที่มีความสนใจหลากหลาย เป็นกลุ่มที่มีความสนใจกิจกรรมหลากหลาย เป็นพวกเปิดเผยและมีความมั่นใจในตนเอง ชอบผจญภัยอย่างมาก และเต็มใจออกไปเผชิญโชคเผชิญชีวิต การเดินทางจะเป็นช่องทางให้พวกเขาได้แสดงออกมาซึ่งความอยากรู้อยากเห็น ได้ทดลองของใหม่ ๆ ทั้งที่พัก อาหารการกิน และการบันเทิง

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางเพื่อการพักผ่อน การศึกษา การสังเกต หรือการเข้าร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม รวมถึงการร่วมประชุมสัมมนาในสถานที่ต่าง ๆ นักท่องเที่ยวแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่พวกพักค้างคืน เรียกว่านักท่องเที่ยวและพวกที่มาเที่ยวน้อยกว่า 24 ชั่วโมง หรือไม่พักค้างคืน เรียกว่านักทัศนจร นักท่องเที่ยวยังจำแนกได้เป็นหลายกลุ่มตามพฤติกรรมและแบบแผนการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มที่เน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง กลุ่มที่เน้นตัวเองปานกลาง กลุ่มที่เดินสายกลาง กลุ่มที่ชอบความหลากหลาย และกลุ่มที่มีความสนใจหลากหลาย

แนวคิดด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง

มีการจัดการทรัพยากรอย่างสมดุลสอดคล้องกับหลักนิเวศวิทยาในปัจจุบันและอนาคต โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีผู้กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

สมชาย สนั่นเมือง (2540, หน้า 19) กล่าวถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งมีปัจจัยหลักสำหรับการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนนั้น จะต้องมีการบูรณาการและองค์ประกอบหลักที่สำคัญประกอบด้วย

1. แหล่งท่องเที่ยวต้องมีการพิจารณาทั้งในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น ความพร้อมในเรื่องการบริหารจัดการซึ่งหากในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวไม่พร้อมก็ยังไม่ควรเปิดให้ผู้คนเข้ามาเที่ยว ซึ่งทำให้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวยังคงอยู่ตลอดไป

2. การบริการทางการท่องเที่ยวในส่วนของบริการทางการท่องเที่ยวสามารถพิจารณาได้ 2 ส่วน คือ ส่วนของการกำกับดูแลได้แก่ ภาครัฐ และส่วนของการดำเนินงาน ได้แก่ ภาคเอกชน ซึ่งการดำเนินงานของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะประกอบด้วย บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ ธุรกิจที่พัก ภัตตาคารร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก การขนส่ง สำหรับในส่วนของกำกับการดูแลภาครัฐจะมีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายระเบียบที่ระบุอยู่ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ และการกำกับดูแลในส่วนนี้ยังหมายถึง การประสานงานทำความเข้าใจ และการกำกับให้เติบโตของการบริการทางการท่องเที่ยวในทิศทางที่เหมาะสม

3. การตลาด ในส่วนของตลาด จำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องการจัดวางสินค้า เพราะการตลาดเป็นส่วนสำคัญในการชักจูงให้ผู้ซื้อ (นักท่องเที่ยว) มาซื้อสินค้า ดังนั้นในเชิงของการตลาดจะต้องมีการทำความเข้าใจ ให้ชัดเจนว่ามีสินค้าทางการท่องเที่ยวคืออะไร และควรเลือกกลุ่มผู้ซื้ออย่างไร

สมพุทธ ชูระเจน (2540, หน้า 19) กล่าวว่า การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจุบันได้กำหนดขั้นตอนขอบเขตและรายละเอียดในการวางแผนทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ดังต่อไปนี้

1. สำรวจเบื้องต้น (Preliminary survey) เป็นการเข้าไปศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะประเด็นที่สำคัญหรือปัญหาที่เด่นชัด เป็นการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานอย่างกว้าง ๆ มุ่งในการที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หรือการพัฒนาขนาดเล็กในระยะสั้น และนำมาประมวลวิเคราะห์เพื่อใช้ในการศึกษาต่อไป

2. การศึกษาเบื้องต้น (Preliminary study) เป็นการศึกษาแบบผสมผสานในทุกสาขา ทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยว สภาพเศรษฐกิจ สังคม ปัจจัยพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม แต่เป็นไปในลักษณะกว้างโดยสังเขป เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ โอกาสและทิศทางของการพัฒนา ในขณะเดียวกัน ผลของการศึกษาก็จะชี้แนะแนวทางการดำเนินการแก้ปัญหาในระยะสั้นไว้ก่อน ที่จะจัดทำแผนหลักในรายละเอียดต่อไป

3. การทำแผนหลัก (Master plan) เป็นการศึกษาสาขาต่าง ๆ เช่นเดียวกับการศึกษาเบื้องต้น แต่มีรายละเอียดมากกว่าที่สำคัญ คือ การกำหนดโครงการที่ควรพิจารณาตามระยะเวลา ก่อนหลัง รวมทั้งเสนอกลยุทธ์และแนวทางที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. การศึกษาที่เหมาะสม (Feasibility study) เป็นการศึกษาสืบเนื่องจากแผนหลัก โดยศึกษาความเหมาะสมของโครงการที่กำหนดไว้ในแผนหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ความเหมาะสมในทางเศรษฐกิจ การเงิน การลงทุน เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และเสนอแนะ คู่ทางที่เหมาะสม สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่ทำให้ การท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น รักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว และมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมของชุมชน ตลอดจน การบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดมัคคุเทศก์นำชมแหล่งท่องเที่ยว บริการร้านอาหาร ร้านขาย ของที่ระลึกที่เหมาะสมการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะต้องอาศัยทรัพยากรหลายอย่าง ทั้งกำลังคน กำลังเงิน และระยะเวลา เช่นเดียวกับกิจกรรมหรือสาขาทางเศรษฐกิจอื่น ๆ และ แหล่งท่องเที่ยวจะพัฒนาไปในทิศทาง ขนาดที่ถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่อย่างไร จะขัดแย้งหรือ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ โดยส่วนรวมหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับวางแผน เป็นสำคัญ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549)

กระบวนการวางแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมี 5 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

1. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสำรวจภาคสนาม
2. การวิเคราะห์และการศึกษาข้อมูลที่ได้
3. การกำหนดปัญหา ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่
4. การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายและวิธีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
5. การกำหนดแผนงานของโครงการ

ขั้นตอนทั้ง 5 นี้ ในความเป็นจริงไม่สามารถแยกจากกัน โดยเด็ดขาด แต่จะสัมพันธ์ เกี่ยวเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ แต่เหตุที่แยกเป็น 5 ขั้นตอนก็เพื่อให้เข้าใจง่าย แต่อย่างไร ก็ตามความเข้มข้นหรือรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนจะไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของ

การวางแผนหรือเป้าหมาย

การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นขั้นตอนแรกของการวางแผนการท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นสาขาทางเศรษฐกิจสาขาหนึ่งในโครงสร้างใหญ่ทั้งหมด ดังนั้น ข้อมูลที่จำเป็นในการวางแผนจึงต้องอาศัยข้อมูลในด้านต่าง ๆ ประกอบ นอกเหนือจากข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวเท่านั้น เพื่อให้ได้ระดับกว้าง และแหล่งท่องเที่ยวจะได้พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องและส่งเสริมการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ข้อมูลที่ต้องการในการวางแผนนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 หมวดใหญ่ ๆ คือ

1. สภาพพื้นฐานทั่วไปของพื้นที่ ได้แก่ สภาพกายภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย
 - 1.1 ที่ตั้งและขอบเขตการปกครอง
 - 1.2 สภาพภูมิประเทศ เช่น ความสูงของพื้นที่ แหล่งน้ำ
 - 1.3 สภาพภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิ ปริมาณฝนตก ทิศทางลม ฤดูกาล
 - 1.4 ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แหล่งแร่
 - 1.5 ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ลมมรสุม
 - 1.6 การใช้ที่ดิน
 - 1.7 ประวัติความเป็นมาของพื้นที่
 - 1.8 การนับถือศาสนา
 - 1.9 สภาพการศึกษา
 - 1.10 ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การละเล่น กีฬาท้องถิ่น
2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว
 - 2.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ เช่น ถ้ำ ป่าเขา น้ำตก ชายหาด
 - 2.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา การเกษตรที่ประสบความสำเร็จ
 - 2.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม/ กิจกรรม
 - 2.4 งานประเพณี กีฬา การละเล่นสำคัญ เอกลักษณ์ท้องถิ่น
 - 2.5 หัตถกรรม สินค้าที่ระลึก
3. ตลาดการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
 - 3.1 จำนวนและที่มาของนักท่องเที่ยว
 - 3.2 แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ
 - 3.3 การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในแต่ละเดือนและแต่ละสถานที่ ช่วงเวลาและจำนวนนักท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวสูงสุดและต่ำสุด
 - 3.4 โครงสร้างนักท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวไทยหรือ

ชาวต่างประเทศ อยู่ในช่วงอายุเท่าไร มาเที่ยวส่วนตัวหรือเป็นกลุ่ม

3.5 การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

4. ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- 4.1 เส้นทาง และ โครงข่ายการคมนาคม ทั้งภายในพื้นที่เองและพื้นที่ใกล้เคียง เช่น สภาพเส้นทางถนน ทางรถไฟ ท่าเรือ สนามบิน หรือจำนวนรถโดยสารสาธารณะ
- 4.2 โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์
- 4.3 ความพร้อมของเมือง เช่น จำนวนร้านค้า สถานบริการ ร้านอาหาร ร้านกาแฟ
- 4.4 ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น จำนวนและสภาพ โรงแรม และห้องพัก ราคาที่พัก การกระจายตัวของที่พัก

สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว และความพร้อมด้านการท่องเที่ยวการวางแผน ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวของแต่ละที่ไม่เหมือนกันที่ใดที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ดีกว่า ย่อมมีนักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก แต่สิ่งที่สำคัญจะต้องวางแผน สสำรวจภาคสนาม เพื่อจะได้รู้จักพื้นที่ สัมผัสความรู้สึกและปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่งด้วยตัวเอง อันจะเป็นข้อมูลประกอบอีกประการหนึ่งในการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งว่ามีมากมีน้อยต่างกันอย่างไร

การท่องเที่ยวชายหาด

แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด (Beach attraction) หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีชายหาดเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นบริเวณชายหาด ได้แก่ การเล่นน้ำ การอาบแดด กีฬาทางน้ำ การนั่งพักผ่อน รับประทานอาหาร เป็นต้น

องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำ

แหล่งท่องเที่ยวจะเป็นจุดน่าสนใจของนักท่องเที่ยวต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างผสมผสานกัน มิลล์ (Mill) และมอร์ริสัน (Morrison) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวต้องประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจ (Attractions) ในด้านความสวยงาม ความน่าประทับใจ สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในเรื่องที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของน่าประทับใจ สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในเรื่องที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีดหรือบริการอื่น ๆ ปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructure) ในเรื่องระบบการสื่อสารและสาธารณูปโภค การขนส่ง (Transportation) และการต้อนรับอย่างมีมิตรไมตรี (Hospitality) ต่อนักท่องเที่ยว (Mill & Morrison, 1995, pp. 201-202)

นอกจากนี้ Mill (1990, pp. 22-24) ได้กล่าวคล้ายคลึงกันว่า แหล่งท่องเที่ยวต้องประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการ คือ สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก การขนส่ง และการต้อนรับอย่างมีมิตรไมตรี

1. สิ่งดึงดูดใจ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทุก ๆ พื้นที่ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามประทับใจ ซึ่งเกิดจากลักษณะของธรรมชาติภูมิอากาศ และความสวยงามตามธรรมชาติของพื้นที่นั้น ๆ สภาพธรรมชาติเหล่านี้เป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใต้งานใจของความแตกต่าง

1.1 วัฒนธรรม วัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ คือ วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้น อาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกัน วัฒนธรรมอาจแสดงออกในรูปแบบของศาสนา สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของประชาชน จารีตประเพณี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

1.2 แหล่งบันเทิง นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวก็เพราะแหล่งบันเทิงสำหรับพักผ่อนหย่อนใจจัดไว้ให้ แหล่งบันเทิง มิใช่หมายถึง สถานเริงรมย์ยามราตรีเพียงอย่างเดียวแต่อาจหมายถึง สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สนามกีฬา ฯลฯ

2. สิ่งอำนวยความสะดวก

2.1 ที่พัก (Lodging) ที่พักเป็นสำคัญในการเดินทาง ซึ่งต้องเช่าอาศัยอยู่ชั่วคราวในแหล่งท่องเที่ยวที่พักรวมหลายประเภท เช่น โรงแรม รีสอร์ท (Resort) เกสต์เฮาส์ (Guest house) หรือที่พักลักษณะอื่น ๆ

2.2 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม (Bar and restaurants) นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร และเครื่องดื่มมากกว่าปกติเมื่อเดินทางท่องเที่ยว การจัดอาหารในแหล่งท่องเที่ยวต้องมีทั้งอาหารประจำชาติของนักท่องเที่ยวและอาหารท้องถิ่น เพราะอาหารทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ

2.3 สถานบริการ (Support services) สถานบริการ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด สถานที่นั่งรถสาธารณะ ฯลฯ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการอำนวยความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวต้องจัดขึ้นให้เพียงพอกับความต้องการ

2.4 ปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructure) ในด้านการท่องเที่ยว ปัจจัยพื้นฐานทางการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ระบบการสื่อสาร การคมนาคม สาธารณูปโภค ในแหล่งท่องเที่ยวความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะทำให้เกิดความสะดวกในการจองที่พัก การติดต่อกับครอบครัว ความสะดวกสบาย ในการเดินทางและความสุข ความเพลิดเพลินในการพักผ่อน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความประทับใจในการท่องเที่ยว

3. การขนส่ง การเดินทางของประชาชนมิได้วัดรูปแบบของระยะทาง แต่วัดด้วยเวลาของการเดินทางถึงแม้ว่าระยะทางจะไกล แต่ถ้าประหยัดเวลาในการเดินทาง ประชาชนก็พร้อมที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงยานพาหนะ ถนนและระบบการจราจรให้ดีขึ้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

4. การต้อนรับ การต้อนรับนักท่องเที่ยวของประชาชนแต่ละพื้นที่ย่อมแตกต่างกันออกไป การต้อนรับเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งนี้เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการกลับไปยังสถานที่เดิม ความประทับใจที่เขาได้รับเกิดจากการต้อนรับของประชาชนหรือพนักงานหรือบริการในพื้นที่มากกว่าสภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นพื้นที่ใดเป็นแหล่งท่องเที่ยว ต้องตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว

นอกเหนือจากนี้ยังมีองค์ประกอบสำคัญด้านอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านความปลอดภัย ทั้งในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นประการสำคัญ มาตรการรักษาความปลอดภัยจึงต้องมีประสิทธิภาพ

2. การโฆษณา และประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักและสนใจของนักท่องเที่ยว

3. การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

4. การพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนและส่วนราชการอื่น ๆ

นโยบายการท่องเที่ยวไทยและนโยบายการท่องเที่ยวกองทัพเรือ

นโยบายการท่องเที่ยวของไทย

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายรัฐบาลต่อรัฐสภา วันอังคารที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2554 ในด้านการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียด คือ

1. ภาคการท่องเที่ยว การบริการ และการกีฬา

1.1 การพัฒนาการท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนการท่องเที่ยว และเร่งรัด การปรับปรุงมาตรฐานในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และสุขอนามัย โดยคำนึงถึงการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของผู้พิการและผู้สูงอายุ

1.2 พัฒนา บุธนะ และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่มีอยู่แล้ว ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ สามารถเชื่อมโยงธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน

ให้ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงทุนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

1.3 ยกย่องและรักษามาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้การประกอบการและการดำเนินธุรกิจเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนามาตรฐานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ตลอดจนปรับปรุงการบริการภาครัฐเพื่อให้สามารถดึงดูดและรองรับตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ส่งเสริม สนับสนุนตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งจากต่างประเทศ และในประเทศ โดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกในกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในระดับภายในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก ศูนย์กลางการประชุมและแสดงสินค้าระหว่างประเทศ และศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจลงตรา การยกเว้นค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราให้นักท่องเที่ยวที่อยู่ในกรอบการค้าเสรีหรือมีความสัมพันธ์ด้านการค้าการลงทุนร่วมกับประเทศไทย และการยกเว้นการลงตราให้นักท่องเที่ยวจากประเทศกลุ่มเป้าหมาย

1.5 ส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพบริการการท่องเที่ยว สนับสนุนการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างชาติในประเทศไทย และส่งเสริมการเสนอตัวให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพการจัดกิจกรรมนานาชาติขนาดใหญ่

1.6 ผลักดันความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งพัฒนามาตรฐานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้เพียงพอับความต้องการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวก ดูแลความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

1.7 พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ด้านการตลาด และการประชาสัมพันธ์เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก

2. การพัฒนาภาคบริการ

2.1 เร่งรัดพัฒนาผู้ประกอบการด้านการบริการให้มีองค์ความรู้ เสริมสร้างนวัตกรรม และทักษะทั้งด้านภาษา มาตรฐานการบริการ และการจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของความตกลงระหว่างประเทศด้านการค้าบริการ การเสริมสร้างบรรยากาศ

การลงทุน มาตรฐานธุรกิจ และการพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับการขยายตัวของธุรกิจ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคบริการไทย

2.2 พัฒนาธุรกิจบริการที่มีศักยภาพเพื่อขยายฐานการผลิต และการตลาดสู่ระดับภูมิภาค โดยเพิ่มความหลากหลาย มูลค่า ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแหล่งสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศ และรายได้ท้องถิ่น เช่นการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและนันทนาการ รวมทั้งสินค้าบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

การส่งเสริมการท่องเที่ยวจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และมีผลต่อการส่งเสริมในระยะยาวขึ้นอยู่กับคุณภาพของสินค้าทางการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ดังนั้นสิ่งที่ต้องพิจารณาคำเนินการควบคู่ไปกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ การพัฒนาทางการท่องเที่ยวให้ได้คุณภาพและมีมาตรฐาน ดังนั้นการที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ความร่วมมือในการแก้ปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม

สาเหตุของการเสื่อมโทรมเกิดขึ้นจากการกระทำของนักท่องเที่ยวจนเกินขีดความสามารถในการรองรับได้ของแหล่งท่องเที่ยว การขาดมาตรการรักษาสิ่งแวดล้อม และขาดการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ (ขาดหน่วยงานกลางในการแก้ปัญหาในเชิงบูรณาการ, ขาดบุคลากรในระดับพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนา)

2. ปัญหาในด้านการเข้าถึงและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นับเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยว ดังนั้นจึงควรมีการดำเนินการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการขนส่งและมาตรฐานการให้บริการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การพัฒนาระบบการขนส่งทางบกให้มีความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด ภูมิภาค รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของเส้นทางคมนาคมให้รองรับปริมาณการใช้รถยนต์ได้อย่างเพียงพอ

2.2 การพัฒนาระบบบริการโดยสารรถไฟให้ได้มาตรฐานสากล ทั้งเรื่องความสะดวก ความรวดเร็ว ความปลอดภัย และตรงเวลา

2.3 การพัฒนาระบบการขนส่งทางเรือเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยเฉพาะพื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนบน และเส้นทางเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการจัดปัญหาข้อจำกัดด้านกฎระเบียบการเดินทางโดยเรือ

2.4 การพัฒนาระบบการขนส่งทางอากาศ สนับสนุนเพิ่มเส้นทางการบินในเที่ยวบินที่หนาแน่นในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น จัดเที่ยวบิน เสริมหรือเปิดเส้นทางบินใหม่ในเส้นทางที่มีความต้องการสูง เปิดเส้นทางการบินภายในประเทศไปในพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มและศักยภาพ เพื่อเป็นการสนับสนุนการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ

3. ปัญหามาตรฐานการบริการและมาตรฐานบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

3.1 การจัดทำมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น สถานที่พักประเภทต่าง ๆ ร้านอาหาร ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น

3.2 สร้างมาตรฐานและคุณภาพบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น พนักงานโรงแรม ร้านอาหาร พนักงานบริการการขนส่ง มัคคุเทศก์อาชีพ และมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เป็นต้น

3.3 อบรมมัคคุเทศก์ภาษาต่างประเทศ เช่น จีน เกาหลี ญี่ปุ่น รัสเซีย ฝรั่งเศส ฯลฯ ให้เพียงพอในการให้บริการ

3.4 แก้ไขปัญหามัคคุเทศก์เถื่อน

4. ปัญหาการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว โดยการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

4.1 การเอาใจเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เช่น ปัญหาการปรับขึ้นราคาสินค้าโดยไม่แจ้งล่วงหน้า การที่คุณภาพของโรงแรมที่พักไม่สัมพันธ์กับราคาที่พัก เป็นต้น

4.2 การโจรกรรมในสถานที่พัก

4.3 การหลอกลวงนักท่องเที่ยวซื้อสินค้าอัญมณีที่มีราคาแพงเกินคุณภาพ

4.4 ปัญหาทัวร์ศูนย์เหรียญ “Zero Dollar Tour” หมายถึง คณะท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาประเทศไทย โดยซื้อทัวร์จากเอเจนต์ทัวร์ในจีนซึ่งเก็บค่าทัวร์น้อยมาก ก่อนที่จะส่งลูกทัวร์มาให้บริษัททัวร์ในประเทศไทย โดยที่ตนเองไม่ต้องจ่ายค่าทัวร์แฟร์ อันเป็นค่าใช้จ่ายในการพาเที่ยวที่เก็บจากลูกทัวร์ให้กับเอเจนต์ฝ่ายไทยแม้แต่ เหรียญเดียว (อันเป็นที่มาของคำว่า “ศูนย์เหรียญ” หมายถึง ไม่มีการเก็บเงินค่าทัวร์เลยแม้แต่เหรียญดอลลาร์เดียว) ประเทศจีนกับฝรั่งเศสจะถูกหลอกลวงมาก

5. ปัญหาด้านการบริหารจัดการทางการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการนับว่ามีส่วนสำคัญที่สุดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการดำเนินการ ประสานงานกันหลายหน่วยงานที่มีบทบาทต่าง ๆ กัน ทั้งภาครัฐ ผู้ประกอบการในพื้นที่ ผู้นำชุมชน การเข้ามามีส่วนร่วมกันของชุมชน

ท้องถิ่นที่จะต้องเข้ามาเริ่มตั้งแต่การวางแผนดำเนินงานร่วมกัน ประสานการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีระบบติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อมิให้เกิดปัญหาของการบริหารจัดการ ที่อาจเป็นปัญหาต่อเนื่องจนกลายเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยืดเยื้อจนยากที่จะแก้ไข ปัญหาการบริหารจัดการส่วนใหญ่ที่พบ คือ

- 5.1 ปัญหาการบริหารจัดการของรัฐ เช่น ขาดการประสานงาน ดำเนินงานให้ความสำคัญเฉพาะตามวัตถุประสงค์และหน้าที่ของหน่วยงานเป็นหลัก เป็นต้น
- 5.2 ปัญหาความไม่เป็นระเบียบของผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยว ใช้โอกาสฉกฉวยผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง เช่น การตั้งหาบเร่แผงลอย เตียงผ้าใบ หมอนวดชายหาด โดยขาดเจ้าหน้าที่ในการสอดส่อง ตรวจสอบราชมังคด และเอาผิดลงโทษทางกฎหมาย
- 5.3 ปัญหาผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น
- 5.4 ปัญหาการบริหารจัดการของชุมชนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชน และความไม่เข้าใจการท่องเที่ยวของชุมชนได้อย่างเหมาะสม เนื่องด้วยกระแสของการท่องเที่ยวมีความสำคัญเพิ่มขึ้นเป็นอันมากและเข้าถึงในเกือบทุกชุมชน ดังนั้นจึงเกิดการหันมาพัฒนาการแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อหวังให้การท่องเที่ยวนำมาซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ทั้งการสร้างงานและรายได้ จนทำให้เกิดการเบี่ยงเบนการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนเป็นไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสมกับศักยภาพและพื้นที่

6. ปัญหาการใช้กลยุทธ์การตัดราคาเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย ทำให้ธุรกิจมีการแข่งขันสูงขึ้น บริษัทนำเที่ยวจึงหันมาใช้วิธีการตัดราคาเป็นเทคนิคที่ง่ายที่สุด ในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และมีแนวโน้มที่รุนแรงมากขึ้น เป็นลำดับ ซึ่งท้ายสุดได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้าและบริการต่ำลง การเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวมีเพิ่มมากขึ้น และยากที่จะแก้ไข ในขณะที่การทำตลาดลักษณะนี้เป็นช่องทางที่ทำให้ได้นักท่องเที่ยวไม่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้นสวนทางกับแนวทางที่ต้องการพัฒนาประเทศไทยไปสู่แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ นอกเหนือจากปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ปัญหาหลักในด้านการส่งเสริมการตลาดที่ประสบอยู่ คือ

- 6.1 ปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณ ทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง งบประมาณด้านการส่งเสริมตลาดต่างประเทศไม่เพียงพอ โดยในจำนวนที่จัดสรรให้สามารถทำได้เพียงการรักษาตลาดเท่านั้น การทำตลาดในเชิงรุกโดยเฉพาะการสร้างการรับรู้เพื่อขยายสินค้าท่องเที่ยวใหม่ และหรือการเจาะตลาดใหม่ที่ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องหรือไม่สามารถดำเนินการได้

6.2 ปัญหาภาครัฐ-เอกชน-องค์กรมหาชน ขาดเอกภาพในการทำงานร่วมกัน เนื่องจากเอกชนขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ททท. ทำให้ไม่ให้ความสำคัญในการทำตลาดร่วมกับภาครัฐ นอกจากนั้น เอกชนไม่รวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง โดยการรวมตัวเป็นการรวมตัวลักษณะของกลุ่มผลประโยชน์ ทำให้ความเห็นที่ได้รับจากภาคเอกชนที่เป็นตัวแทนสมาคมที่มารวมมักจะเป็นความเห็นส่วนตัว หรือเป็นแนวทางที่จะทำให้เกิดประโยชน์กับเฉพาะบางกลุ่ม ซึ่งกลุ่มที่เสียประโยชน์ที่มีความขัดแย้ง ก็จะไม่ให้ความร่วมมือ

นโยบายการท่องเที่ยวของกองทัพเรือ

มติสภาทราโหม ครั้งที่ 6/ 2544 เมื่อ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 ได้กำหนดให้กองบัญชาการทหารสูงสุดและเหล่าทัพ จัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหาร โดยมุ่งเน้นในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยพิจารณาเห็นแล้วว่า กองบัญชาการทหารสูงสุดและทุกเหล่าทัพมีพื้นที่น่าสนใจสามารถเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าท่องเที่ยวได้ โดยเปลี่ยนจากการที่เป็น “เขตทหารห้ามเข้า” กลายมาเป็น “เขตทหารยินดีต้อนรับ” ทำให้นักท่องเที่ยวและประชาชนโดยทั่วไปได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในหน่วยทหารเป็นอย่างมาก สภาทราโหมได้กำหนดให้กองบัญชาการทหารสูงสุดและเหล่าทัพ จัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหารกองทัพเรือในฐานะที่เป็นกลไกหนึ่งของรัฐบาลและกระทรวงกลาโหม จึงได้ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงกลาโหม โดยพิจารณาเปิดแหล่งท่องเที่ยวภายในหน่วยของกองทัพเรือ ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทหารเรือ มีการอนุรักษ์ธรรมชาติ มีกิจกรรมทางน้ำ ตลอดจนมีศักยภาพต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจสามารถเข้าไปท่องเที่ยว เพื่อให้การดำเนินการ โครงการสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่กองทัพเรือ มีการดำเนินการเป็นไปในแนวทางเดียวกันกองทัพเรือ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการ โครงการสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่กองทัพเรือ ตั้งแต่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2544 โดยมีผู้ช่วยเสนาธิการทหารเรือฝ่ายกำลังพล เป็นประธานกรรมการ เจ้ากรมกิจการพลเรือน เป็นรองประธานกรรมการ และมีผู้อำนวยการกองปฏิบัติการจิตวิทยาเป็นกรรมการและเลขานุการ และมีกรมกิจการพลเรือนทหาร เป็นหน่วยประสานการปฏิบัติเป็นการส่วนรวม มีหน้าที่วางแผน อำนวยความสะดวก กำกับดูแล และดำเนินการให้โครงการสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่กองทัพเรือ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยโดยพิจารณาสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมได้ และจัดทำรายละเอียด รูปแบบและลักษณะการดำเนินการ รวมทั้งการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1. วัตถุประสงค์ของนโยบายการท่องเที่ยวของกองทัพเรือ

1.1 เป็นการตอบสนองนโยบายรัฐบาลและกระทรวงกลาโหม ในการส่งเสริม

การท่องเที่ยว

1.2 เป็นการส่งเสริม และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับทหาร ทำให้ประชาชนเข้าใจในภารกิจ และกิจกรรมด้านต่างๆของกองทัพมากขึ้น

1.3 เป็นการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่สถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทางทหาร รวมทั้งสถานที่ที่กองทัพเรือได้ดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ให้ประชาชน ได้รับทราบ

1.4 เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนในบริเวณพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยว และบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง

2. แนวทางดำเนินการ

2.1 การดำเนินการเน้นถึงประวัติศาสตร์ทหารเรือ เพื่อเป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กองทัพเรือ การอนุรักษ์ธรรมชาติ กิจกรรมกีฬาทางน้ำ และกีฬาอื่น ๆ ที่หน่วยของ กองทัพเรือมีศักยภาพจะดำเนินการได้

2.2 ให้หน่วยพิจารณาจัดทำรูปแบบการบริหารงานให้มีรายได้ เป็นประโยชน์แก่ ข้าราชการชั้นผู้น้อยหน่วยสามารถพึ่งตนเองได้และไม่เป็นภาระกับงบประมาณของทางราชการ

2.3 มีการกำหนดขอบเขตของการเยี่ยมชมของบุคคลภายนอก โดยระมัดระวัง มิให้เกิดผลเสียด้านการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งมีการคำนึงถึงความปลอดภัยในการจัดกีฬา หรือกิจกรรมบางประเภท เช่น การดำน้ำ การไต่หน้าผา ฯลฯ

2.4 ให้หน่วยที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงประสานความร่วมมือกัน และจัดเป็นโปรแกรม การท่องเที่ยวสำเร็จรูป เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเลือกท่องเที่ยวได้ตามความสนใจ และ หน่วยสามารถดูแลอำนวยความสะดวก และรักษาความปลอดภัยให้แก่คณะ ๆ ได้เป็นอย่างดีด้วย

3. งบประมาณ

3.1 งบประมาณจากรัฐบาล โดยเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณไปที่สำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจะรวบรวมเป็นโครงการของ กระทรวงกลาโหม แล้วเสนอขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลต่อไป

3.2 หน่วยของกองทัพเรือ ดำเนินการบริหารงานให้มีรายได้สำหรับให้พัฒนา แหล่งท่องเที่ยวได้ โดยไม่มุ่งเน้นผลกำไร

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน และมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น เป็นการดึงดูดความสนใจให้ประชาชนเกิดความนิยมในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

4.2 ทำให้ประชาชนที่เยี่ยมชมพื้นที่ท่องเที่ยวของกองทัพเรือมีความรู้ ความเข้าใจ

ในประวัติศาสตร์ทหารเรือ การอนุรักษ์รักษารมชาติ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับ กองทัพเรือมากขึ้น รวมทั้งเกิดจิตสำนึกในการรัก ห่วงเห่น และร่วมกันปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ มิให้ถูกทำลาย

4.3 ทำให้ข้าราชการและครอบครัวของกองทัพเรือ รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ ใกล้เคียงที่มีแหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาอาชีพ เกิดการกระจายรายได้ในท้องถิ่น เกิดผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

5. การดำเนินการ

5.1 ปัจจุบันหน่วยที่มีแหล่งท่องเที่ยว ได้ดำเนินการในลักษณะการเปิดให้ประชาชน ได้เข้ามาเยี่ยมชมพื้นที่ และจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ รวมทั้งได้ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุง และพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และภูมิทัศน์โดยรอบ เพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยวสะอาดสวยงาม และเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้เข้าชม

5.2 ขณะนี้ได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวในพื้นที่กองทัพเรือ (ชั่วคราว) ที่ฐานทัพเรือกรุงเทพฯ และฐานทัพเรือสัตหีบ โดยฐานทัพเรือกรุงเทพฯ สถานที่ตั้งอยู่ที่ แผนกการกิจการพลเรือนฐานทัพเรือกรุงเทพ และฐานทัพเรือสัตหีบ สถานที่ตั้งอยู่ที่อาคารสถานีวิทยุทหารเรือ 5 สวนกรมหลวงชุมพร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

5.3 กองกิจการพลเรือนกองทัพเรือ ได้ดำเนินการจัดการท่องเที่ยวแบบครบวงจร ไปแล้ว โดยนำสื่อมวลชนสาขาต่าง ๆ ไปเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่สัตหีบ เพื่อให้ สื่อมวลชนช่วยทำการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของกองทัพเรือ ให้เผยแพร่ไปอย่างกว้างขวาง ยิ่งขึ้น

ข้อมูลทั่วไปของกองเรือยุทธการ

กองเรือยุทธการ

กองเรือยุทธการเป็นหน่วยกำลังรบหลักของกองทัพเรือ ประกอบกำลังด้วยเรือที่ ปฏิบัติการในทะเลและปฏิบัติการในลำน้ำ อากาศยาน ทั้งเครื่องบิน โจมตี เครื่องบินลาดตระเวน เครื่องบินลำเลียง เฮลิคอปเตอร์แบบต่าง ๆ และมีกำลังพลมากกว่า 10,000 คน

กองเรือยุทธการได้เตรียมกำลังเหล่านี้ให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับ มอบหมายตลอดเวลา และได้จัดกำลังทางเรือ อากาศยาน และกำลังพลปฏิบัติงานในทะเล

ทั้งในอ่าวไทย และทะเลอันดามัน ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อทำหน้าที่ปกป้องอธิปไตยของชาติ รักษาผลประโยชน์ของชาติ ป้องกัน และปราบปรามการกระทำผิดในทะเล คุ่มครอง และช่วยเหลือเรือประมง ค้นหา และช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ประวัติความเป็นมาของเรือยุทธการ

กำลังรบทางเรือของไทยเกิดควบคู่กับการสร้างราชอาณาจักรไทย ในอดีตกำลังรบมิได้มีการแบ่งแยกชัดเจนนัก ระหว่างทหารหน่วยบกกับทหารหน่วยเรือ ขึ้นอยู่กับวิธีการเดินทัพ ในสมัยโบราณ ต่อมาในรัชสมัยรัชกาลที่ 4 เริ่มมีการแบ่งกำลังรบทางเรือออกจากกำลังทางบก โดยกำลังรบทางเรือมีอยู่ 2 แห่ง คือ ทหารเรือวังหน้าขึ้นอยู่ในบังคับบัญชาของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวกับทหารเรือสำหรับเรือรบอยู่ในบังคับบัญชาของเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ว่าที่สมุหกลาโหมในรัชสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้มีการปรับปรุง และการจัดตั้งหน่วยทหารใหม่ขึ้น เพื่อให้ทัดเทียมกับกิจการทหารแบบยุโรป ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ตั้งกรมทหารเรือ ทำหน้าที่บังคับบัญชาทหารเรือทั้งหมดต่อมา ในรัชสมัยรัชกาลที่ 6 กรมทหารเรือได้เลื่อนฐานะเป็นกระทรวงทหารเรือ และได้มีการจัดตั้งหน่วยที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลเรือรบขึ้นมาใหม่เป็นการเฉพาะ เมื่อ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2466 เรียกว่า “กองทัพเรือ” ขึ้นตรงต่อกระทรวงทหารเรือ จนถึงในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการเปลี่ยนชื่อกองทัพเรือเป็นกองเรือรบต่อมา ในรัชสมัยรัชกาลที่ 7 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้รวมกระทรวงทหารบกกับกระทรวงทหารเรือ เป็นกระทรวงเดียวกัน เรียกว่า “กระทรวงกลาโหม” จนกระทั่งมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภายในกลาโหม ในปี พ.ศ. 2477 กระทรวงทหารเรือ เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทัพเรือ” เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียกชื่อ “กองทัพบก” ต่อมาปี พ.ศ. 2494 กองเรือรบจึงได้รับการเปลี่ยนชื่อเป็น “กองเรือยุทธการ” จนกระทั่งตราบจนทุกวันนี้

ภารกิจ

กองเรือยุทธการ มีหน้าที่ จัดเตรียมกำลังทางเรือและกำลังทางอากาศ อำนาจการฝึกหน่วยในบังคับบัญชาให้มีสมรรถภาพและอยู่ในสถานะพร้อมที่จะทำการรบได้ โดยมีผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

พันธกิจ

1. จัดเตรียมกำลังทางเรือ อำนาจการฝึกหน่วยในบังคับบัญชาให้พร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ปฏิบัติทางเรือ ปฏิบัติการทางอากาศ ปฏิบัติการตามลำน้ำ และปฏิบัติการสงครามพิเศษทางเรือ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3. พัฒนาหลักนิยม และยุทธวิธีการปฏิบัติการทางเรือ ทางอากาศยาน ปฏิบัติการตามลำน้ำ และสงครามพิเศษทางเรือ

4. สนับสนุนงานเพื่อความมั่นคง การบรรเทาสาธารณภัยและการช่วยเหลือประชาชน
หาดคงตาล กองเรือยุทธการ สัตหีบ

หาดคงตาล เป็นหาดทรายที่ทอดตัวตามเส้นแนวของอ่าวคงตาลซึ่งนักท่องเที่ยวหลาย ๆ ท่าน ที่คุ้นเคยกับสถานที่ มักจะเรียกติดปากว่า “หาด กร.” ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ของกองเรือยุทธการ (กร.) หาดคงตาล อำเภอสัตหีบ นับเป็นหาดที่สวยงาม เงียบสงบ ซึ่งผู้มาพักผ่อนจะได้รับบรรยากาศของการพักผ่อนริมชายหาดอย่างเต็มที่ และอาจลิ้มบรรยากาศของความคึกคักแบบชายหาดพัทยาไป เพราะที่นี่ไม่ได้เต็มไปด้วยชาวต่างชาติเหมือนชายหาดพัทยาหรือจอมเทียน เนื่องจากหาดคงตาลแห่งนี้อยู่ในเขตของกองเรือยุทธการ กองทัพเรือ ทำให้หาดแห่งนี้ ยังคงมีความเป็นส่วนตัว และไม่วุ่นวายเหมือนหาดที่ได้รับความนิยมทั่วไป ซึ่งบรรยากาศของหาดแห่งนี้จะเต็มไปด้วยต้นตาล และต้นสนที่สูงใหญ่เรียงรายกันเป็นทิวแถว ซึ่งเป็นที่มาของชื่ออ่าวแห่งนี้ มีน้ำทะเลที่ใสสะอาดน่าลงเล่นน้ำ และยังมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินอยู่ทั้งครอบครัว นอกเหนือจากการเล่นน้ำและนั่งพักผ่อนบริเวณชายหาดด้วยนักท่องเที่ยว สามารถเช่าเรือคายัค ห่วงยาง หรือวินเชิร์ฟของที่นี่เล่นได้ รวมถึงมีสนามวอลเลย์บอลชายหาดเล็ก ๆ ให้นักท่องเที่ยว ได้ออกกำลังกาย นอกจากนี้บริเวณสวนริมหาด ยังมีมุมสำหรับเด็ก ๆ ให้ได้สร้างสรรค์งานศิลปะกัน ทั้งวาดรูประบายสี ทาสีปูนปลาสเตอร์ ให้เด็ก ๆ ได้ใช้เวลาพักผ่อนที่มีสีสันมากกว่าแค่เล่นน้ำทะเล และมีกิจกรรมเล่นโยนและเรือใบขนาดเล็กในบริเวณนี้ เพราะที่นี่มีสโมสรเรือใบกองเรือยุทธการไว้สำหรับผู้ที่สนใจได้เข้ามาเรียนและฝึกได้ ด้านบนของหาด มีส่วนของร้านค้า ร้านอาหาร ห้องน้ำ ฯลฯ รวมถึงยังมีบริการเช่าโต๊ะ เติงผ้าใบ เสื้อ บริการนวดเท้า ที่อยู่ในความดูแลของทหารเรือซึ่งมีไว้ให้บริการ ได้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้มาพักผ่อนอีกด้วย ส่วนการเดินทางมายังหาดนี้ ห่างจากพัทยาประมาณ 30 กิโลเมตร โดยขับรถมาทางถนนสุขุมวิท จากพัทยามุ่งหน้ามาสู่ สัตหีบ เมื่อใกล้ถึงสัตหีบ จะมีป้ายบอกทางเข้าหาดคงตาลอย่างชัดเจน ซึ่งนักท่องเที่ยวต้องขับรถเข้าไปในพื้นที่ เขตกองเรือยุทธการก่อน แต่การเข้าไปไม่มีการเก็บค่าเข้าชมเพิ่มแต่อย่างใด

หาดคงตาล เนื่องจากความสวย สะอาด และเป็นหาดที่อยู่ใกล้ที่พักอาคารรับรองสัตหีบของกองทัพเรือเพียง 2 กม. จึงเป็นหาดยอดนิยมสำหรับผู้ที่จะเข้าพักในอาคารรับรองสัตหีบ เนื่องจากไม่ต้องตื่นเช้ามากในวันพักผ่อนก็สามารถเดินทางไปหาดสวย ๆ ที่ใกล้ที่พักได้ หรือบางท่านที่ชอบตื่นเช้า ๆ แล้วเดินหรือวิ่งออกกำลังกายจากที่พักอาคารรับรองสัตหีบ ไปหาดคงตาล ก็เป็นอีกทริปหนึ่งที่น่าสนใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นงนุช วรรณิ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน โดยจำแนกตามปัจจัยเพศ การศึกษา รายได้/ เดือน และจำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว ประชากรที่ได้ศึกษา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสนในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์-อาทิตย์) ในเดือนธันวาคม 2545 จำนวน 200 คนโดย วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญผลการศึกษารูปดังนี้ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสนในภาพรวม 4 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐานสำหรับด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติเป็นลำดับแรกในเรื่องการดูแลชายหาด และควรปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณชายหาดบางแสน เนื่องจากปัจจุบันชายหาดบางแสนมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากประกอบ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มีการประชาสัมพันธ์และการเดินทางไปมาสะดวก ดังนั้น ชายฝั่งทะเลบางแสนยังคงเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวสนใจมาเที่ยวอยู่ตลอดเวลา

จงจิตต์ ปิ่นทอง (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นนักท่องเที่ยวที่มีสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เปรียบเทียบตามเพศและสถานภาพสมรส พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบตามอาชีพและรายได้พบว่าแตกต่างกันซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการศึกษา โดยเทศบาลเมืองแสนสุขต้องเพิ่มบุคลากรด้านการรักษาความสะอาด และความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และจัดประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึงตลอดจนด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อร่วมมือกันในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว

และโอกาสต่อไปหากมีผู้ต้องการวิจัยเพิ่มเติมควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2548, หน้า 3-7) โดย “สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้สำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกองทัพเรือ มีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกองทัพเรือจากงานบริการจำนวน 5 งาน คือ งานบริการท่องเที่ยวในหน่วยทหาร งานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล งานบริการเวลามาตรฐานในประเทศ งานรักษาพยาบาลแก่ประชาชน และงานบริการข้อมูลแก่ประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกองทัพเรือทั้ง 5 งาน บริการอยู่ในระดับมาก โดยสำรวจความพึงพอใจจากด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่/ บุคลากรที่ให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ จากผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถสรุปและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวตามตัวแปรอิสระได้ ดังนี้ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และถิ่นที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จุมพล หนิมพานิช และคณะ (2549) งานวิจัยซึ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า สภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ได้แก่ ในเรื่องการวางแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการดำเนินการตามขั้นตอน ได้แก่ มีการสำรวจข้อมูลด้านต่าง ๆ ประกอบการจัดทำแผน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน มีการกำหนดนโยบาย/ แผนงาน/ รวมทั้งกลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน และมีการจัดทำแผนงาน/ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนที่ครอบคลุมการท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ทักษะการบริหารจัดการและความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความพร้อมโดยรวมระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะในการกำหนดระบบงาน กระบวนการบริหารจัดการการศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านการตลาด และมีความพร้อมปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน การสร้างเครือข่ายกับชุมชน องค์การชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า มีความจำเป็น เพราะมีประโยชน์ด้านการประสานความร่วมมือ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง และก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

อนุสรณ์ จารุฉันทศาสตร์ (2550, บทคัดย่อ) แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยวบริเวณคลองลัดบางกอก ผังธนบุรี มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1) เพื่อการศึกษาปัจจัยทางกายภาพในพื้นที่ที่ส่งผลต่อภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่คลองลัดบางกอกฝั่งธนบุรี 2) เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่คลองลัดบางกอก ฝั่งธนบุรี ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจเพื่อนำข้อมูล ไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่คลองลัดบางกอก ฝั่งธนบุรี ผลการศึกษา และสรุปปัญหาทางภูมิศาสตร์ในพื้นที่ศึกษาทั้งจากสภาพทางกายภาพ และความต้องการของคนในพื้นที่ศึกษา ได้ถูกวิเคราะห์เพื่อศึกษาถึงการแก้ปัญหาและเสนอแนวความคิดในการปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนในรูปแบบการศึกษาจินตภาพของเมือง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 เรื่อง ดังนี้

1. ย่าน (District)
2. ที่รวมกิจกรรม (Node)
3. ทางสัญจร (Path)
4. ที่หมายตา (Landmark)
5. ขอบเขต (Edge)

ผลการศึกษาจินตภาพของเมือง และผลการวิเคราะห์การแก้ปัญหาจึงได้เสนอแนวความคิดเส้นทางการท่องเที่ยวโบราณสถาน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่คลองลัดบางกอก ฝั่งธนบุรีออกเป็น 3 ช่วงเวลา คือ 1 ชั่วโมง 1 ชั่วโมงครึ่ง และ 2 ชั่วโมง

อารี เวชพันธุ์ (2550, บทคัดย่อ) การประเมินโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เส้นทางการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์

1) ประเมินความพึงพอใจของประชาชน นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เส้นทางการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ในด้านสถานะแวดล้อมของโครงการปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของโครงการ 3) เพื่อศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของโครงการ 4) เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงโครงการ

ผลวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของประชาชน นักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการพบว่า ระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัญหา อุปสรรคของโครงการ คือ ปัญหาการจราจรติดขัด การดำเนินงานล่าช้า ป้ายจราจรเสียหายไม่ได้รับการซ่อมแซม ขาดงบประมาณ มีอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
3. จุดแข็งของโครงการ คือ ถนนในตัวเมืองมีความสวยงาม มีการตกแต่งไฟฟ้าบนถนนอย่างสวยงาม ส่วนจุดอ่อนของโครงการ คือ ถนนไม่บนเกาะกลางถนนคูไม่สัดขึ้น ถนนยังไม่พร้อม

ที่จะรองรับยานพาหนะของนักท่องเที่ยว

4. แนวทางการปรับปรุงโครงการ คือ 1) จัดทางบเพิ่มเติม 2) ควรปลูกต้นไม้เพิ่มบนเกาะกลางถนน 3) ควรแก้ไขปัญหาคอนกรีตเป็นหลุมเป็นบ่อ 4) ควรเพิ่มสัญญาณไฟจราจร 5) ควรพัฒนาถนนบริเวณทางแยกให้กว้างขึ้น และ 6) ควรแก้ปัญหาขยะสองข้างทาง

จักรกฤษณ์ เรืองเวช (2550) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) เปรียบเทียบกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว และความรู้พื้นฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวศูนย์ธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) จำนวน 393 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) ลักษณะคำถามถูกผิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21-30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด และมีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อน/ สัมผัสธรรมชาติ

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวและความรู้พื้นฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นอาชีพ และสถานภาพสมรส พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุมาพร มุณีแถม และ พูนทรัพย์ ศรีชู (2552) การวิจัยรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน และแผนการตลาดในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีโหนด-นา-เล อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลาพบว่า 1) รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบไปด้วยรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบมีโครงสร้าง รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยชุมชนตามรูปแบบของ Tosun และรูปแบบการมีส่วนร่วมในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วม

ด้วยเทคนิคการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมที่แบ่งตามกระบวนการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ 2) ประชาชนเกิดการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านอารมณ์ และด้านความชำนาญ 3) อุปสรรคของการมีส่วนร่วม คือ อุปสรรคส่วนตัว อุปสรรคด้านปัจจัยพื้นฐาน อุปสรรคด้านการบริหารจัดการ และอุปสรรคด้านความคิด 4) แผนการตลาด คือ แผนพัฒนาองค์กร แผนพัฒนาบุคลากรด้านการสื่อความหมาย แผนด้านการเงิน และแผนการส่งเสริมการขาย 5) แนวทางการส่งเสริมแผนการตลาดอยู่ภายใต้พื้นฐานของความสำเร็จ ความเป็นไปได้ มีค่าใช้จ่ายน้อย หรือไม่มีเลย ชุมชนมีความเต็มใจและยินดีในการดำเนินการได้ด้วยชุมชนเอง และลดการพึ่งพาจากภายนอก 6) ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ชุมชนต้องมีส่วนร่วมด้วยตัวของตนเอง นอกจากนี้ ชุมชนควรมีรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบคนกลาง โดยมีผู้ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก และชุมชนอาจขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกตามความเหมาะสม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการตาม โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ด้านภารกิจทางท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นั้น โดยภาพรวมของการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทางผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบ วิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยเป็นกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) อันประกอบไปด้วย

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary study)
2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview)

สำหรับการนำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) นั้น ในส่วนนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบและขอบเขตของระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ตลอดจนเหตุผลประการสำคัญของการนำระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) ดังกล่าวข้างต้นมาใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ อันมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังต่อไปนี้

วิธีการวิจัย

ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative reseach) และเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัย

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary study) ได้แก่ นโยบาย หนังสือ วารสาร บทความเอกสารต่าง ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การศึกษาภาคสนาม (Field study) ซึ่งใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth-interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของกองเรือยุทธการ โดยจะใช้การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive sampling) ควบคู่กับการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบบอกลูกต่อ (Snowball sampling) ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้กำหนดนโยบายด้านภารกิจทางท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการและผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ใช้การเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด 5 คน จากผู้มีหน้าที่ทั้งหมด 42 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ โครงการ และงบประมาณ รวมทั้งศักยภาพการท่องเที่ยวชายหาด ในกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. เป็นผู้บริหาร ในระดับหัวหน้าแผนก ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติในระดับกลาง ตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้แล้ว
3. เป็นผู้ปฏิบัติในระดับหัวหน้าส่วน ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติหน้างาน ตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้แล้ว

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพิ่มอีก 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 ท่าน รวม 10 ท่าน ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าในพื้นที่ ร้านอาหาร และกิจกรรมชายหาดใน กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ใช้การเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มนักท่องเที่ยว/ผู้ที่มาทำกิจกรรม คือ เป็นประชาชนที่มาพักผ่อนท่องเที่ยวหรือทำกิจกรรมชายหาด ในกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 5 ท่าน ใช้การเลือกแบบสุ่ม กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทย ซึ่งไม่ใช่คนในพื้นที่ และเลือกจากหลากหลายกลุ่ม เช่น วัยรุ่น วัยทำงาน วัยเกษียณ ฯลฯ

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะกึ่งโครงสร้าง คือ มีการกำหนดประเด็นคำถามหลักไว้ล่วงหน้า (Semi structure question) ในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาด ในกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ดังนี้

ในการกำหนดโครงสร้างของข้อคำถาม สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) นั้น ประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวน 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสำหรับแต่ละกลุ่ม 3 กลุ่ม ได้แก่

ส่วนแรก กลุ่มหน่วยงานทางทหาร

ส่วนที่สอง กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า

ส่วนที่สาม กลุ่มนักท่องเที่ยว

โดยมีสาระสำคัญในการกำหนดโครงสร้างของข้อคำถาม สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) โดยสรุปดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ (ชื่อ-สกุล).....

ตำแหน่ง (ถ้ามี).....

ลักษณะงาน (ถ้ามี).....

วัน/ เดือน/ ปีที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสำหรับแต่ละกลุ่ม 3 กลุ่ม

**ส่วนแรก กลุ่มหน่วยงานทางทหาร (กองกิจการพลเรือน กองเรือยุทธการ กองเรือ
ฟริเกตที่ 1 กองเรือยุทธการ กองสนับสนุน กองเรือยุทธการ สำนักงานสวัสดิการภายในกองเรือ
ยุทธการ กองร้อยรักษาความปลอดภัยที่ 5 กองเรือยุทธการ)**

1. หน่วยงานของท่าน มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของ
กองเรือยุทธการในด้านใดบ้าง

2. หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ
ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างไรบ้าง

2.1 หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการบุคลากรอย่างไร? (ตำแหน่งงาน หน้าที่
ความรับผิดชอบต่าง ๆ)

2.2 หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการงบประมาณที่จัดสรรเพื่อบริหารจัดการ
แหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร?

2.3 หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นกับการบริหาร
จัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร?

2.4 หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยวชายหาดของ
กองเรือยุทธการอย่างไร?

2.4.1 มีการวางแผนการการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมถึง
มีการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในพื้นที่หรือไม่? อย่างไร? (ให้ยกตัวอย่าง
โครงการ ๆ ถ้ามี)

2.4.2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดองค์การ และการบังคับบัญชาสั่งการ
มีหรือไม่? เป็นอย่างไร?

2.4.3 เรื่องความร่วมมือและความสอดคล้องในการทำงานเพื่อการบรรลุเป้าหมาย
ของหน่วยงานเป็นอย่างไรบ้าง?

2.4.4 การทำงาน/ โครงการในแผน บรรลุผลสำเร็จหรือไม่ มีตัวชี้วัดผลสำเร็จอะไรบ้าง หากพบปัญหาหน่วยงานได้นำปัญหาเหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้ดีขึ้นหรือไม่?

2.4.5 หากให้ประเมินการทำงานของหน่วยงาน ท่านคิดว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของท่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้วหรือไม่ ถ้ายังไม่มีประสิทธิภาพควรปรับปรุงแก้ไขหรือสามารถดำเนินการอะไรได้บ้าง?

2.5 หน่วยงานของท่านมีการนำเครื่องจักรกล มาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร?

2.6 หน่วยงานของท่านมีการนำการตลาดมาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร?

2.7 หน่วยงานของท่านมีการนำขวัญและกำลังใจ มาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร?

2.8 หน่วยงานของท่านมีการนำข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร?

3. หน่วยงานของท่านมีปัญหา อุปสรรค ในการการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ ในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ต่อไปนี้ อย่างไรบ้าง?

3.1 ความเพียงพอและความชำนาญของบุคลากรในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร?

3.2 ความเพียงพอของงบประมาณในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร?

3.3 ความเพียงพอและความทันสมัยของ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ เป็นอย่างไร?

3.4 ความเพียงพอในด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรค และเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุง มีเรื่องใดบ้าง?

4. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ

4.1 การพัฒนาสิ่งดึงดูดใจ

4.1.1 การสร้างหรือปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร?

4.1.2 การกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร?

4.2 การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

4.2.1 การพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร?

4.3 การพัฒนาการขนส่ง

4.4 การพัฒนาการต้อนรับ

4.4.1 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร ?

4.4.2 การพัฒนาด้านความปลอดภัยสำหรับชีวิตและทรัพย์สิน สำหรับการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร?

4.5 การพัฒนาการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

4.5.1 การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างไร?

4.5.2 มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติเชิงอนุรักษ์บนชายหาดของกองเรือยุทธการหรือไม่? อย่างไร?

4.6 การพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนและส่วนราชการอื่น ๆ

4.6.1 การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร?

4.6.2 ความร่วมมือระหว่างส่วนราชการอื่น ๆ เป็นอย่างไร?

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่สอง กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า

1. ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการในปัจจุบัน มีปัญหาและผลกระทบต่อท่านอย่างไรบ้าง?

2. ท่านต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากหน่วยงานดูแลชายหาดของกองเรือยุทธการ หรือหน่วยงานของรัฐ/เอกชนในด้านใด หรือไม่อย่างไร?

3. ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการในมุมมองของท่าน มีเรื่องใดบ้าง?

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่สาม กลุ่มนักท่องเที่ยว

1. แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดของกองเรือยุทธการในปัจจุบัน เป็นที่น่าสนใจหรือไม่? อย่างไร?

2. โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของ กองเรือยุทธการในปัจจุบันเป็นที่น่าพอใจหรือไม่? อย่างไร?

3. ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของ กองเรือยุทธการ มีเรื่องใดบ้าง?

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

นอกจากนั้น ผู้วิจัยใช้การสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วมเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ การพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมีบทบาทในส่วนต่าง ๆ ของการจัดการบริหารจัดการชายหาด ทั้งการจัดการบุคลากร การจัดการด้านงบประมาณ การจัดการอุปกรณ์ สถานที่ การจัดการการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ดูแล ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลพื้นที่ ร้านค้าและผู้ประกอบการ รวมถึงผู้มาท่องเที่ยวซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชายหาดตามภารกิจที่ได้รับ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ลักษณะ อันได้แก่ กระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสัมภาษณ์เจาะลึก โดยกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางของกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ อันมีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทาง กองเรือยุทธการ รวมทั้ง แหล่งข้อมูลจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลทางเว็บไซต์ที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับทุติยภูมิ (Secondary data) ประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการศึกษาวิจัยและผลงานวิจัยประเภทต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบหรือสร้างแบบสัมภาษณ์เจาะลึกรวมทั้งเพื่อนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลในการวิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก สำหรับแนวทางประการสำคัญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) นั้น ทางผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางประการสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอความร่วมมือจากองค์กรหรือบุคคล ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อขอสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ โครงการและงบประมาณ รวมทั้งศักยภาพ การท่องเที่ยวชายหาด ในกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึกนั้น ทางผู้วิจัยได้ดำเนินกระบวนการบันทึกข้อมูล โดยวิธีการจดบันทึกข้อมูล และการบันทึกเสียงของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการขออนุญาตจากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนทำการบันทึกเสียงหากได้รับ อนุญาต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการตรวจสอบและตรวจทานความถูกต้องย้อนกลับในภายหลังได้

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกต แบบไม่มีส่วนร่วม โดยใช้เวลาก่อนรวบรวมข้อมูลประมาณ 4 เดือน

การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จะนำเอาข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยการจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ จากนั้นจึงนำข้อมูลนั้นมาดำเนินการ ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ โดยใช้วิธีเทคนิคสามเส้า (Triangulation Technique) คือ รวบรวมข้อมูล เรื่องเดียวกันจากต่างบุคคล ต่างสถานที่ ต่างเวลา โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลต่างกัน วิธีตรวจสอบ โดยใช้แหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน (Data triangulation) ใช้วิธีการ โดยเปลี่ยนแหล่งที่เป็นบุคคลเวลา หรือสถานที่ที่ให้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเจาะลึก (In-depth interview) โดยดำเนินการร่วมกับ กระบวนการรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary research) โดยกระบวนการและวิธีการวิเคราะห์ อันจะได้นำดำเนินการตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ อันได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก (Major themes) หรือแบบแผนหลัก (Major pattern) ที่พบในข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลัก (Major themes) มาพิจารณาแบ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อย (Sub-themes) และหัวข้อย่อย (Categories) อันเป็นกระบวนการวิเคราะห์ โดยการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมไปสู่ การวิเคราะห์ประเด็นย่อยของกระบวนการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ควบคู่กับการสังเกต โดยอาศัยบทบาทในฐานะที่ผู้ศึกษา เป็นเจ้าหน้าที่ทหารและคนในท้องถิ่นที่ทำงาน

ในพื้นที่รวมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสารและแหล่งอื่น ๆ มาสนับสนุนเพิ่มเติม เพื่อความชัดเจน และสมบูรณ์ในการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ กลุ่มหน่วยงานทางทหาร กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า กลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวน 15 ราย ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านวัสดุ
4. ด้านการจัดการ
5. ด้านเครื่องจักรกล
6. ด้านการตลาด
7. ด้านขวัญและกำลังใจ
8. ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษา ปัญหา และอุปสรรคของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านวัสดุ
4. ด้านการจัดการ
5. ด้านเครื่องจักรกล
6. ด้านการตลาด

7. ด้านขวัญและกำลังใจ

8. ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศ

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ
ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

1. สิ่งดึงดูดใจ

2. สิ่งอำนวยความสะดวก

3. การขนส่ง

4. การต้อนรับ

5. การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

6. การพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนและส่วนราชการอื่น ๆ

**ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ
ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี**

ตารางที่ 1 กลุ่มหน่วยงานทางทหาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรซึ่งมีหน้าที่ในการบริหาร
จัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ
อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และเกี่ยวข้องกับการจัดการชายหาดของกองเรือยุทธการ
โดยตรงตามที่ได้รับมอบหมาย

รหัสผู้ให้ข้อมูล	ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ทหาร 01	รับผิดชอบส่วนงานที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการชายหาดโดยตรง
ทหาร 02	รับผิดชอบงานด้านประสานงานกับบุคคลภายนอก
ทหาร 03	มีหน้าที่เกี่ยวกับด้านงบประมาณของหน่วย
ทหาร 04	มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับด้านการตกแต่งสถานที่ของหน่วย
ทหาร 05	มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยของหน่วย

ตารางที่ 2 กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า ได้แก่ บุคลากรซึ่งมีการดำเนินการด้านการค้าในบริเวณพื้นที่
ชายหาดของกองเรือยุทธการ

รหัสผู้ให้ข้อมูล	ประเภทร้านค้า	ขนาดพื้นที่	จำนวนปี ที่ประกอบการ
ผู้ประกอบการ 01	เจ้าของร้านขายอาหารทะเล กุ้ง หอย ปู ปลา และอาหารตามสั่ง ร้านที่ 1 บริเวณพื้นที่ชายของที่กำหนดไว้ สภาพร้านค้าสะอาด	21 ตารางเมตร	5 ปี
ผู้ประกอบการ 02	พนักงาน ชุ้มขายเครื่องคืมกลาง บริเวณหาดคงตาล บริเวณพื้นที่ชายของที่กำหนดไว้ สภาพร้านค้าเรียบร้อย	22 ตารางเมตร	2 ปี
ผู้ประกอบการ 03	กลุ่มผู้ดำเนินงาน นวดฝ่าเท้าบริเวณหาดคงตาล บริเวณชายหาด เป็นโต๊ะ นวดแต่ละเจ้าเมื่อเลิกร้านมีการเก็บ และตั้งใหม่ทุกวัน	20 ตารางเมตร	8 ปี
ผู้ประกอบการ 04	เจ้าของร้านขายอาหารทะเล กุ้ง หอย ปู ปลา และอาหารตามสั่ง ร้านที่ 2 บริเวณพื้นที่ชายของที่กำหนดไว้ สภาพร้านค้าสะอาด	21 ตารางเมตร	12 ปี
ผู้ประกอบการ 05	เจ้าของร้านขายเสื้อผ้าเล่นน้ำ ขายเฉพาะเสื้อผ้าเท่านั้น บริเวณหาดคงตาล สภาพร้านค้าสะอาด	20 ตารางเมตร	4 ปี

ตารางที่ 3 กลุ่มนักท่องเที่ยว ได้แก่ บุคคล ซึ่งมาท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดของกองเรือยุทธการ มีการทำกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนบริเวณชายหาด และไม่อยู่ในพื้นที่บ้านพักกองเรือยุทธการ

รหัสผู้ให้ข้อมูล	คุณลักษณะ	อายุ	วัตถุประสงค์ การท่องเที่ยว	ลักษณะกลุ่ม
นักท่องเที่ยว 01	เป็นคนกรุงเทพฯ ทำงาน เป็นส่วนใหญ่ นาน ๆ มาครั้ง	29 ปี	พักผ่อนกับแฟน	วัยทำงาน
นักท่องเที่ยว 02	เป็นคนกรุงเทพฯ ทำงาน ธุรกิจส่วนตัว มีญาติอยู่ที่สัต หีบ มาเป็นประจำ	56 ปี	พักผ่อนกับครอบครัว	วัยก่อน เกษียณ
นักท่องเที่ยว 03	เป็นคนอุดรธานี ทำงาน ประจำ ไม่มีญาติอยู่ที่สัตหีบ มาตามโอกาส	34 ปี	พักผ่อนกับครอบครัว	วัยทำงาน
นักท่องเที่ยว 04	เป็นคนปทุมธานี เกษียณ แล้ว เดิมเป็นทหารอากาศ มาตามโอกาส	65 ปี	พักผ่อนกับครอบครัว	วัยเกษียณ
นักท่องเที่ยว 05	เป็นคนชลบุรีอยู่ในวัยศึกษา มีญาติอยู่ที่สัตหีบ มาเป็นประจำ	17 ปี	พักผ่อนกับเพื่อน ๆ	วัยรุ่น

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มหน่วยงานของกองเรือยุทธการที่ได้รับหมายในการบริหารจัดการภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ คณะกรรมการบริหารชายหาด สำนักงานสวัสดิการกองเรือยุทธการ กองสนับสนุนกองเรือยุทธการ และกองรักษาความปลอดภัยกองเรือยุทธการ ได้ตอบใจข้อประสงค์การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ทั้ง 8Ms ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุ (Materials) การจัดการ (Management) เครื่องจักรกล (Machine) การตลาด (Market)ขวัญและกำลังใจ (Morale) ข้อมูลข่าวสาร (Message) ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

กองเรือยุทธการมีการจัดบุคลากรที่รับผิดชอบหน้าที่ต่าง ๆ นั้น มาจากทหารและพลทหารที่สังกัดในหน่วยงานของกองเรือยุทธการ โดยรับเป็นหน้าที่ส่วนเพิ่มในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดในรูปแบบของคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้บัญชาการกองเรือฟริเกตที่ 1 เป็นประธานในการจัดคณะทำงานและจัดเจ้าหน้าที่ตามความเหมาะสมซึ่งในงานบริหารประมาณไม่น้อยกว่า 20 นาย และในส่วนของผู้ปฏิบัติและเจ้าหน้าที่อีกไม่น้อยกว่า 50 นาย สลับสับเปลี่ยน หมุนเวียนกันไป เพื่อทำหน้าที่ ๆ โดยพบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องนั้น มีการร่วมกันทำงานเป็นทีมงาน โดยมีการแบ่งมอบงานตามหน้าที่ออกไป โดยการทำหน้าที่ในการจัดการชายหาด ๆ นั้น จะสอดคล้องกับหน้าที่ในงานประจำ ซึ่งหน่วยงานถือเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ อยู่แล้ว เพื่อให้สามารถจัดการและดูแลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งกำกับดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องได้เต็มที่

สรุปการแบ่งส่วนการทำงาน ด้านภารกิจจัดการชายหาด ๆ นั้น มีดังต่อไปนี้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารชายหาดทำหน้าที่ ดูแลจัดการบริหารจัดการชายหาดในภาพรวม สำนักงานสวัสดิการกองเรือยุทธการ ดูแลด้านงบประมาณและงานธุรการ กองสนับสนุนกองเรือยุทธการ ดูแลด้านการสนับสนุนเครื่องมือในการจัดการตามที่ได้รับทราบประสานและความเรียบร้อยของสถานที่ ๆ และกองรักษาความปลอดภัยกองเรือยุทธการ ดูแลด้านความปลอดภัยและเส้นทาง การเข้าออกของบุคคลและการสัญจรในภาพรวมซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวถึง การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ๆ ด้านบุคลากรไว้ดังนี้

“ปัจจุบันในส่วนของคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บัญชาการกองเรือฟริเกตที่ 1 เป็นประธานได้จัดคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ตามความเหมาะสมซึ่งในงานบริหารประมาณ ไม่น้อยกว่า 20 นาย และในส่วนของผู้ปฏิบัติ และเจ้าหน้าที่ อีกไม่น้อยกว่า 50 นาย สลับสับเปลี่ยน หมุนเวียนกันไป เพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ เรามีกำลังพลที่เป็นพลทหารที่คอยเก็บขยะหรือคอยเก็บสิ่งต่าง ๆ ทุกเช้า” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“คนของเราทำหลายหน้าที่ เป็นทั้งเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจร เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและให้คำแนะนำต่อผู้เข้ามาพักผ่อน รวมถึงหากมีเหตุการณ์เร่งด่วน ก็ต้องเข้าดูแล ช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“บุคลากรของเรา ได้แก่ ทุกคนในแผนกกิจการพลเรือนซึ่งมีประมาณ 20 คน ทั้งดากล้อง ทั้งเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะมีการสลับสับเปลี่ยนทำหน้าที่กันไป แต่ถ้ามีการประกาศใด ๆ จะใช้รถประกาศของงานกิจการพลเรือน ในส่วนของการสนับสนุนกองเรือยุทธการ” (ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“บุคลากรของหมวดโยธา มีทั้งทหารและลูกจ้างครึ่ง ในส่วนงานของเราเป็นงานปรับปรุง ทั้งสถานที่ งานตัดหญ้า งานไม้ อิฐ ปูน ทราช เป็นต้น ซึ่งการปรับปรุงชายหาดจำเป็นต้องใช้คนในการปรับปรุงอยู่เป็นประจำ ในปัจจุบันก็สามารถทำงานได้” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“คนทำงานในสำนักงาน ๆ ตรงนี้ครับ จะมีนายทหาร 2 นาย นายประทวน 3 นาย ไว้สำหรับงานเอกสารของสำนักงานสวัสดิการ ส่วนการจัดการในระดับผู้ปฏิบัติงานของทางกองท่องเที่ยวชายหาดนั้น จะมีการดำเนินการของกิจการชายหาดจะเป็นฝ่ายดำเนินการจัดหามา โดยใช้ทหารและพลทหาร โดยให้จำนวนมีความเพียงพอกับสภาพในการปฏิบัติงาน” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

2. ด้านงบประมาณ

ผลการศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านงบประมาณ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้ง 5 ท่าน เห็นตรงกันว่า กองเรือยุทธการมีงบประมาณในการจัดสรรให้กับหน่วยที่รับผิดชอบดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ พอสมควร (ไม่เปิดเผย) ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีการเสนองบประมาณของแต่ละหน่วยขึ้นมายัง สำนักงานสวัสดิการภายในกองเรือยุทธการ เพื่อให้เป็นไปตามกำหนดการใช้งบประมาณตามแผน เมื่อได้รับอนุมัติแผนก็จะมีกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณให้อยู่ในวงเงินตามแผนที่เสนอไว้ ยกเว้นในเรื่องของงบประมาณลงทุนพิเศษ จะเสนอขอเป็นกรณีพิเศษไป รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“มีการทำแผนงบประมาณขึ้นไปก่อน ตามวงรอบ มกราคม-ธันวาคม แล้วในรอบ การปฏิบัติก็ปฏิบัติให้ได้ตามนั้น และเรามีรายได้จากค่าบำรุงร้านขายของต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ รวมถึงพวกค่าเช่าเป็ด ที่นอน เรือคายัค ฯลฯ ซึ่งเป็นรายได้หลักและเราไม่ได้เก็บค่าธรรมเนียม ชายหาดใด ๆ เพิ่มเติม” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ในภาพรวมก็เป็นไปตามแผนที่กิจการชายหาดเสนอมา โดยอยู่ความดูแลของกิจการ ชายหาดที่ต้องจัดทำแผนการใช้งบประมาณขึ้นมานำเสนอ และดำเนินการให้อยู่ในแผน ซึ่งตั้งแต่ ปฏิบัติมาก็เป็นไปตามนั้น ซึ่งงบประมาณในการจัดสรรให้กับหน่วยที่รับผิดชอบดูแลกิจกรรม การท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้น มีพอสมควร (ไม่เปิดเผย) โดยหน่วยที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีการเสนอของบประมาณของแต่ละหน่วยขึ้นมายังสำนักงานสวัสดิการภายในกองเรือยุทธการ โดยกำหนดการใช้งบประมาณตามแผน เมื่อได้รับอนุมัติแผนก็จะมีกระบวนการเบิกจ่าย งบประมาณให้อยู่ในวงเงินที่วางแผนไว้ เว้นเป็นงบประมาณลงทุนพิเศษก็เสนอขอเป็นกรณีพิเศษ ไป” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ทางหน่วยงาน ๆ ระดับที่เหนือกว่า จะเป็นผู้ให้งบประมาณมาให้เราบริหารจัดการ ประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณก็เป็นไปตามแผน เราทำงบประมาณขึ้นไปให้ผู้บังคับบัญชา หน่วย ๆ เป็นผู้อนุมัติลงมา” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

และผลการศึกษายังพบว่า การจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยที่รับผิดชอบดูแลกิจกรรม การท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีพอสมควร (ไม่เปิดเผย) โดยรวมแล้ว งบประมาณมีความเพียงพอ และมีประสิทธิภาพที่จะดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในกรอบงบประมาณของ กองเรือยุทธการเอง รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังต่อไปนี้

“เพียงพอครับ ในภาพรวมก็เป็นไปตามแผนที่เสนอมา โดยความดูแลส่วนนี้ กิจการ ชายหาดต้องจัดทำแผนขึ้นมานำเสนอ และดำเนินการให้อยู่ในแผน ซึ่งตั้งแต่ปฏิบัติมาก็เป็นไป ตามนั้น ไม่เคยติดลบ” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ทางเราต้องทำแผนงบประมาณ ขึ้นไปก่อน ตามวงรอบ มกราคม-ธันวาคม แล้วก็ปฏิบัติ ไปได้ตามนั้น เรามีรายได้จากค่าบำรุงร้านขายของต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ รวมถึงพวกค่าเช่าเป็ด ที่นอน เรือคายัค ฯลฯ ซึ่งเป็นรายได้หลัก และเราไม่ได้เก็บค่าธรรมเนียมชายหาดใด ๆ เพิ่มเติม” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เพียงพอครับ งบประมาณที่ได้รับมาเพียงพอ โดยทางหน่วยเหนือเป็นผู้ให้งบประมาณ มาให้เราบริหารจัดการ ประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณก็เป็นไปตามแผน เราทำงบประมาณ ขึ้นไปให้หน่วยเหนือ เป็นผู้อนุมัติลงมา” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

3. ด้านวัสดุ

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านวัสดุนั้น ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 5 ท่าน เห็นตรงกันว่า กองเรือยุทธการได้รับการจัดสรรตามที่เสนอตามแผนจากหน่วยงานในระดับที่สูงกว่า ยกตัวอย่างเช่น กองทัพเรือ กระทรวงกลาโหม เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามแผนงบประมาณที่เสนอขอไว้ สำหรับกรณีเร่งด่วนก็ต้องขออนุมัติพิเศษเป็นกรณีไป กองสนับสนุน ฯ อาจต้องเบิกยืมวัสดุจากหน่วยงานทหารเรือใกล้เคียงและนำวัสดุมาคืนให้เมื่อจัดหาได้กลับมา คณะกรรมการจัดการชายหาด ฯ ที่มีรายได้จากกิจกรรมที่ตัวเองรับผิดชอบ ยกตัวอย่างเช่น ส่วนงานชายหาดซึ่งมีการให้เช่าเตียงพับ เสื้อ และอุปกรณ์เล่นน้ำ เป็นต้น สามารถนำรายได้ที่เกิดจากการให้เช่า เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้ว และก็สามารถบริหารงบประมาณที่เพิ่มนั้น ในการจัดซื้อ วัสดุ ครุภัณฑ์ ยกตัวอย่าง เช่น เสื้อ เติงนอน และอุปกรณ์เล่นน้ำ ที่ต้องจัดหามาเพิ่มให้รองรับเพียงพอ กับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาในพื้นที่ชายหาดนั่นเอง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวถึง การบริหารจัดการ ฯ ด้านวัสดุไว้ดังนี้

“วัสดุ ครุภัณฑ์นี้ สัมพันธ์กับงบประมาณที่ได้ร้องขอไว้ในช่วงต้นปีงบประมาณ ถ้าอนุมัติแผนไว้ ก็มักจะเป็นไปตามนั้น และสามารถเสนอขอกรณีเพิ่มเติมได้หากมีความจำเป็น ซึ่งจะพิจารณาเป็นครั้ง ๆ ไป” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ส่วนของกองร้อย เราสามารถปฏิบัติงานได้และหากต้องการเพิ่มก็ต้องร้องขอตามสายงานปกติ” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เป็นไปตามแผนงานที่เสนอไว้ครับ อยู่ในส่วนของการพัฒนาอยู่แล้ว หากไม่เพียงพอ ก็ต้องพยายามบริหารให้ได้ หรือต้องขอเพิ่มตามกรณีไป” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“อาจจะต้องมียืมจากหน่วยอื่นบ้าง ถ้าจำเป็นจริง ๆ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น สามารถทำให้ การดำเนินการต่อเนื่องได้เสมอ ช้าหรือเร็ว อาจมีบ้าง แต่สามารถจัดการได้ เพื่อให้งานสำเร็จ” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ส่วนของกองร้อย เราสามารถปฏิบัติงานได้ และหากต้องการเพิ่มก็ต้องร้องขอตามสายงานปกติ” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“วัสดุ ครุภัณฑ์นี้ สัมพันธ์กับ งบประมาณที่ได้ร้องขอไว้ในช่วงต้นปีงบประมาณ ถ้าอนุมัติ แผนไว้ ก็มักจะเป็นไปตามนั้น และสามารถเสนอขอกรณีเพิ่มเติมได้หากมีความจำเป็น ซึ่งจะพิจารณา เป็นครั้ง ๆ ไป” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“มันเป็นไปตามแผนงานที่เสนอไว้ครับอยู่ในส่วนของการพัฒนาอยู่แล้ว หากไม่เพียงพอ ก็ต้องพยายามบริหารให้ได้หรือต้องขอเพิ่มตามกรณีไป” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“อาจจะต้องมีเอ็มจากหน่วยอื่นบ้าง ถ้าจำเป็นจริง ๆ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น สามารถทำให้ การดำเนินการต่อเนื่องได้เสมอ ช้าหรือเร็ว อาจมีบ้าง แต่สามารถจัดการได้ เพื่อให้งานสำเร็จ” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

ภาพที่ 4 ตัวอย่าง วัสดุ ครุภัณฑ์ บริเวณชายหาด

4. ด้านการจัดการ

ผลการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 ท่าน เห็นตรงกันว่า มีการจัดการแผนงานอย่างเป็นระบบ ได้แก่ มีการกำหนดการบังคับบัญชา มีการควบคุมบังคับบัญชาและดำเนินงานตามลำดับชั้น โดยแบ่ง เป็นฝ่ายบริหาร/ ฝ่ายปฏิบัติการ มีการจัดลำดับความสำคัญของงาน ความเร่งด่วนของงาน และแผนการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวถึงการบริหารจัดการ ๆ ด้านการจัดการไว้ดังนี้

“การปรับปรุงพื้นที่ จะพิจารณาสิ่งที่มีควมจำเป็นต้องทำก่อน ภายใต้ข้อจำกัด ทั้งแรงงานและกำลังพล แต่ก็มีปรับปรุงตลอดครับ” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“การสร้างหรือปรับปรุง ที่เราทำ จะมีอยู่เรื่อย ๆ แต่ที่ว่า จะค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจาก หน่วยงานของเราดำเนินการเอง ไม่ได้จากผู้รับเหมาเข้ามา ตอนนี้ มีความตั้งใจ ดำเนินการปรับปรุง

อยู่ตลอด เพื่อให้เกิดความประทับใจ หากเดินทางมาท่องเที่ยวที่นี่” (ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“มีการปรับปรุง ในส่วนของสถานที่ ยกตัวอย่าง เช่น สนามวอลเลย์บอล ชายหาด ห้องน้ำ ที่รองรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และก็มีมีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ให้มีสภาพที่ดี พร้อมให้อยู่เสมอ” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เรามีปรับปรุงร้านค้าโดยการทำให้หลังคาบริเวณส่วนหน้าให้เพิ่มเติม เพื่อไม่ให้ร้อน และเพิ่มร่มเงากับพื้นที่ รวมถึงมีการจัดการระบบคูและเกี่ยวกับ ขยะ และความสะอาดของพื้นที่ ชายหาดให้ดียิ่งขึ้น ด้วยการเพิ่มจำนวนทหารที่มาเก็บในทุกวัน จากสามคนเป็นสิบคน และดูแลตลอดทั้งวัน” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ส่วนการจัดการเหล่านี้ คือ การต้องจัดการตามระบบของราชการ ต้องมีการเสนอขอ ต้องมีการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องมีการตรวจรับ ซึ่งอาจทำให้ไม่เกิดงานที่รวดเร็วทันใจนัก” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ซึ่งปัญหาและอุปสรรคของการจัดการ มีมาเรื่อย ๆ นะ แต่ก็ต้องปรับแก้ไป ตามความเหมาะสม” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“การสร้างหรือปรับปรุง ที่เราทำจะมีอยู่เรื่อย ๆ แต่ที่ว่า จะค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากหน่วยงานของเราดำเนินการเอง ไม่ได้จ้างผู้รับเหมาเข้ามา ตอนนี้มีความตั้งใจ ดำเนินการปรับปรุง อยู่ตลอด เพื่อให้เกิดความประทับใจ หากเดินทางมาท่องเที่ยวที่นี่ มีปัญหาหรืออุปสรรคมาก็ต้อง ปรับแก้ตามความสถานการณ์” (ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์ 28 เมษายน 2559)

“การปรับปรุงพื้นที่ จะพิจารณาสิ่งที่ มีความจำเป็นต้องทำก่อน ภายใต้งบจำกัด ทั้งแรงงาน และกำลังพล แต่ก็มีมีการปรับปรุงตลอดครับ ถึงจะมีปัญหาบ้างแต่ก็ปรับแก้ตามหน้างาน” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ กองเรือยุทธการมีการจัดการเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ซึ่งทั้ง 5 ท่านมองว่า การจัดการด้านนี้จะมีผู้ดูแลคือส่วนของงานกิจการพลเรือนเป็นหลัก ซึ่งจะให้เป็นส่วนงานที่ดูแลแต่เพียงหน่วยเดียว หน่วยอื่นจะไม่เข้าไปจัดการด้วย ซึ่งการจัดการมีอยู่ตามวาระ และโอกาสเมื่อมีงาน แต่ไม่ได้เน้น โฆษณาเหมือนองค์กรเอกชน ทำให้ดูเงียบเกินไป รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังต่อไปนี้

“มีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม ตามสายงานกิจการพลเรือน ยกตัวอย่างเช่น ช่วยกันทำ ความสะอาดชายหาดร่วมกันเนื่องใน โอกาสสำคัญ เช่น วันเฉลิมพระเกียรติและ โอกาสพิเศษ เป็นต้น ยกตัวอย่างกิจกรรม เช่น จะมีเด็กน้อย ๆ นักเรียน มาร่วมกิจกรรม บริเวณชายหาด เราก็มีการอธิบาย

ไปด้วยว่า สถานที่แห่งนี้มีความสำคัญอย่างไร ก็มีเอกลักษณ์ที่แตกต่าง มีกำเนิดมาอย่างไร ทำไมต้องมีระหว่างทางที่เดินขึ้นไปเราก็จะให้เด็ก ๆ เก็บขยะ รักษาความสะอาดระหว่างทางที่เราเดินไปด้วย ซึ่งการจัดการด้านการประชาสัมพันธ์อาจจะน้อยไป แต่ถ้ามองว่าตามวาระตามโอกาส ก็มองว่าไม่เป็นปัญหาก็ได้” (ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ในส่วนนี้เป็นการดำเนินการของงานกิจการพลเรือนครับ ในส่วนงานของผม หากมีมาติดต่อก็คงจะให้ไปติดต่อกิจการพลเรือน” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ส่วนการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีอยู่นะครับ แต่ต้องติดต่อกิจการพลเรือน” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“การประชาสัมพันธ์ มี ออกทางในเวปไซด์ของหน่วยกองเรือยุทธการของกิจการสโมสร ส่วนการเปิดโอกาสให้ชุมชนรอบข้างมีส่วนร่วมก็มีพวก อปปร. หรือ พวก อบต. ต่าง ๆ ที่เข้ามา” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“นโยบายที่เค้าให้เปิดให้มีสิ่งเหล่านี้อยู่แล้วครับ เพียงแต่จะต้องดำเนินการติดต่อผ่านทางกิจการพลเรือนเป็นหลักเพื่อสะดวกในการจัดการดูแล” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

สำหรับการจัดการการกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวจะมีความปลอดภัยและสนุกกับการทำกิจกรรมซึ่งทั้ง 5 ท่านมองว่า การจัดการด้านนี้จะมีผู้ดูแล คือ ส่วนของงานรักษาความปลอดภัยเป็นหลัก ซึ่งจะให้เป็นส่วนงานที่ดูแล แต่หน่วยเดียว หน่วยอื่นจะไม่เข้าไปจัดการด้วย รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“การกำกับดูแลนักท่องเที่ยว คือ ประธาน ๆ ท่านจะเป็นผู้ให้นโยบาย ก็หมายความว่าให้นโยบายว่า ในการดูแลทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตามส่วนที่ได้รับมอบหมาย ยกตัวอย่างเช่นว่า การเล่นน้ำชายหาดและกิจกรรมทางน้ำ ช่วงที่อยู่ในทะเลจะมีเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในชายหาดคอยสอดส่องดูแลเพื่อความปลอดภัย ซึ่งที่หาดนี้เราจะมีเจ้าหน้าที่พยาบาล ถ้ามีผู้เจ็บป่วยเราก็จะนำส่งโรงพยาบาล ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากที่นี่ ปัญหาและอุปสรรคไม่มีครับ เมื่อเกิดเหตุการณ์เราสามารถแก้ไขได้ นักท่องเที่ยวก็ให้ความร่วมมือดี ไม่ค่อยมีปัญหาครับ” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เนื่องจากอยู่ในเขตพื้นที่ของเป็นทหาร จึงอยากอยู่ในกรอบในระเบียบของเราไม่ว่าจะไปเที่ยวที่ไหน ไปอะไรที่ไหนเราจะเป็นผู้กำกับ คุณควรต้องปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัย และสบายใจต่อทุกฝ่าย เช่น การลงเล่นน้ำทะเล มีระยะเวลา ความลึก ลึกเท่าไร กว้างเท่าไร กำหนดกรอบให้ ซึ่งผู้มาท่องเที่ยวก็ดูเข้าใจดีและให้ความร่วมมือ จึงไม่ค่อยเกิดเหตุใด ๆ ขึ้น

ในพื้นที่นี้ครับ ปัญหาและอุปสรรคด้านนี้ ไม่ค่อยพบครับ” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“การกำกับดูแลกิจกรรมเรามีหน่วยรักษาความปลอดภัยนาวิกโยธินที่ช่วยคอยกำกับดูแลคนเข้ามาในการใช้สถานที่ ฝ่ายข่าวของหน่วยกองเรือยุทธการจะเป็นผู้ปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยซึ่ง 2 หน่วยงานนี้จะป็นหน่วยกำกับดูแลเป็นหลัก” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ช่วงหกโมงเย็นให้ทหารปิดหาด ไม่ให้ลูกค้าเล่นน้ำแล้ว ลูกค้า และนักท่องเที่ยวที่มา ก็รู้แล้วว่าหกโมงเย็นนะห้ามเล่นแล้วมันก็จะมืดแล้ว ถามว่ามีผลกระทบกับที่ร้านไหม ก็คือถ้าไม่มีลูกค้านอกเข้ามา เราก็จะเริ่มเก็บของ ตั้งแต่อยู่มาก็ไม่ค่อยเจอปัญหาเรื่องความปลอดภัยนะ” (ผู้ประกอบการ 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“ปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นมาก เรื่องความปลอดภัย โดยมีการจัดเจ้าหน้าที่ที่คอยดูแลด้านชายหาด โดยจะมีการสร้างหอสูง คอยดูเวลาคนลงเล่นน้ำ จะมีกำหนดเวลาให้ลงน้ำได้ ตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นยัน พระอาทิตย์ตกดินและหลังจากนั้น ก็จะให้ผู้ท่องเที่ยวที่เล่นน้ำอยู่ขึ้นจากน้ำ” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

5. ด้านเครื่องจักรกล

ผลการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านเครื่องจักรกล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 5 ท่านเห็นตรงกันว่า กองเรือยุทธการมีการใช้เครื่องจักรกลและยานยนต์ในการจัดการบริหารชายหาด ยกตัวอย่างเช่น รถดั๊กทราय รถเก็บขยะ เลื่อยไฟฟ้าตัดแต่งต้นไม้ ฯลฯ ซึ่งมีการใช้เป็นประจำทุกสัปดาห์ในการจัดแต่งกิ่งไม้ กิ่งต้นสน การปรับปรุงหาดทรายบริเวณหน้าหาดทุกเดือน ฯลฯ โดยเครื่องจักรกลทั้งหมดอยู่ในความดูแลของ กองสนับสนุน กองเรือยุทธการเป็นหลัก ซึ่งมีอยู่ในหน่วยอยู่แล้ว และสามารถจัดการได้ด้วยทรัพยากรที่มีภายในหน่วยเอง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“กองสนับสนุน กองเรือยุทธการ มีการใช้เครื่องจักรกล ตลอดการทำงาน โดยเฉพาะในการจัดการความเรียบร้อยบริเวณชายหาด ทั้งการจัดการทราย การจัดการขยะ และการตัดแต่ง/เลื่อยกิ่งไม้ เป็นต้น ถ้าไม่พออาจมีการร้องขอจากหน่วยข้างเคียงบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะจัดการได้ด้วยทรัพยากรที่มีภายในหน่วยเอง” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เห็นเจ้าหน้าที่ของกองสนับสนุนนำมาใช้เป็นประจำ หลายเครื่องเลย แต่ก็ทำให้ชายหาดดูสวยขึ้นมาก” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ทางชายหาดจำเป็นต้องมีการปรับปรุงภูมิทัศน์อยู่เป็นประจำ เครื่องจักรกลจึงมีความจำเป็น ฯ” (ทหาร 01, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

สำหรับการใช้เครื่องจักรกลและยานยนต์ในการจัดการบริหารชายหาด ยกตัวอย่างเช่น รถตัดทราย รถเก็บขยะ เลื่อยไฟฟ้าตัดแต่งต้นไม้ ฯลฯ นั้น มีอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานแบบไม่เร่งด่วน/ วงรอบปกติ หากมีความเร่งด่วน ก็สามารถขอสนับสนุนเพิ่มจากองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานกองทัพเรือ เช่น ฐานทัพเรือสัตหีบได้ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวถึงการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ฯ ด้านเครื่องจักรกลไว้ดังนี้

“กองสนับสนุน กองเรือยุทธการ มีการใช้เครื่องจักรกล ตลอดการทำงาน โดยเฉพาะในการจัดการความเรียบร้อยบริเวณชายหาด ทั้งการจัดการทราย การจัดการขยะ และการตัดแต่ง/ เลื่อยกิ่งไม้ เป็นต้น ถ้าไม่พออาจมีการร้องขอจากหน่วยข้างเคียงบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะจัดการได้ด้วยทรัพยากรที่มีภายในหน่วยเอง ไม่ได้มองว่าเป็นปัญหาครับ” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เห็นเจ้าหน้าที่ของกองสนับสนุน นำมาใช้เป็นประจำ หลายเครื่องเลย แต่ก็ทำให้ชายหาดดูสวยขึ้นมาก” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ทางชายหาดจำเป็นต้องมีการปรับปรุงภูมิทัศน์อยู่เป็นประจำ เครื่องจักรกลจึงมีความจำเป็น ฯ แต่ทางกองสนับสนุน สามารถจัดการได้ตลอด จึงไม่มีปัญหาใด ๆ” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

ภาพที่ 5 ต้นไม้บริเวณชายหาดที่ต้องใช้เครื่องจักรกลในการตัดแต่ง

ภาพที่ 6 การจัดเก็บสิ่งของบริเวณชายหาด

ภาพที่ 7 บริเวณชายหาดซึ่งมีการปรับปรุงภูมิทัศน์

ภาพที่ 8 สนามวอลเลย์บอลบริเวณชายหาด

6. ด้านการตลาด

ผลการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านการตลาด พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 7 ท่าน จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มหน่วยงานทางทหาร กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า และกลุ่มนักท่องเที่ยวเห็นตรงกันว่า กองเรือยุทธการไม่มีกระบวนการสื่อสารเชิญชวน หรือการดำเนินการใด ๆ ไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว มีเพียงแต่ผู้มาท่องเที่ยวในพื้นที่บอกต่อกันเองเท่านั้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ไม่มีครับ” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ไม่เคยเห็นงบประมาณ เกี่ยวกับด้านนี้ เป็นรูปธรรมหรือจำนวนมาก ๆ”

(ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เท่าที่เห็นจะเป็นบอกต่อ ๆ กันมา แล้วก็ มักจะรู้จักทหารหรือคนแถวนี้ อยู่บ้าง จึงมาเที่ยวกัน เป็นส่วนใหญ่” (ผู้ประกอบการ 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2559)

“ไม่ค่อยเห็นการทำตลาดนะคะ น่าจะบอกต่อ ๆ กันไป มากกว่า เพราะทางป้ายใหญ่ หรือออกทีวี ก็ไม่ค่อยได้เห็น แต่ก็มีคนเข้ามาเรื่อย ๆ ของก็ขายได้นะ แต่ไม่ค่อยมีต่างชาติให้เห็นนะ เห็นมีแต่คนไทยเรา” (ผู้ประกอบการ 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“มากับญาติ นาน ๆ มาที บางทีเบื่อ ๆ กรุงเทพฯ ก็ขับรถมาเอง สามชั่วโมงก็ถึงที่นี่แล้ว ส่วนตัว ไม่ค่อยเห็นออกสื่อ โทรทัศน์นะ ป้ายใหญ่ ๆ ไม่เคยเห็นเลย” (นักท่องเที่ยว 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“มากับเพื่อนครับ เพื่อนพามา เพื่อนอยู่แถวนี้ครับ ไม่เคยเห็นโฆษณา ออกทางสื่อ ทีวีนะครับ” (นักท่องเที่ยว 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“อิม ทำการตลาด หมายถึงแจกใบปลิว ไซ้ไหม? ไม่เคยเห็นนะคะ มาที่นี่ เพราะคนรู้จักพามา มากกว่าค่ะ” (นักท่องเที่ยวนำ 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

ภาพที่ 9 บรรยากาศบริเวณชายหาด

ภาพที่ 10 บรรยากาศการพักผ่อนบริเวณชายหาด

7. ด้านขวัญและกำลังใจ

ผลการศึกษา การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านขวัญและกำลังใจ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า กองเรือยุทธการมีการส่งเสริมและการทำให้บุคลากรในภารกิจการบริหารจัดการชายหาดของกองเรือยุทธการเกิดความพึงพอใจและสร้างแรงใจที่ดีในการทำงานด้วยการจ่ายเบี้ยเลี้ยงเพิ่มเติม สำหรับผู้ปฏิบัติงานในวันหยุด และมีการออกหนังสือชมเชย สำหรับทหารที่ทำหน้าที่ก่อนที่จะปลดประจำการ เป็นต้น และมี 3 ท่านมีความเห็นว่า การทำงานเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ไม่ได้แบ่งแยก ว่าเป็นหน้าที่พิเศษ และเป็นความภูมิใจที่เห็นพื้นที่ในบริเวณมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวถึงการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ๗ ด้านขวัญและกำลังใจไว้ ดังนี้

“เป็นหน้าที่ครับ ก็ได้รับความภูมิใจมาในสิ่งที่ทำ และคำชมเชย” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ถือเป็นที่ และ เป็นส่วนหนึ่งของ งานประจำที่ต้องทำให้ดีที่สุดครับ ในส่วนของ การบำรุงขวัญและกำลังใจก็มีการให้เงินตอบแทนกับกองร้อยรักษาความปลอดภัยที่ 5 ในภาพรวม และกองร้อยก็นำมาจ่ายให้พลทหารในรูปแบบของการทำอาหารมือพิเศษหรือเก็บไว้ในกองสวัสดิการของพลทหารเพื่อรวบรวมให้เป็นเงินก้อนเพื่อซื้อของใช้จำเป็นในภาพรวมของผู้ทำงานต่อไป” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“มีการจัดสรรปันส่วนค่าตอบแทน ตามกิจที่ได้รับบ้างตามสมควร แต่จะแบ่งให้กับผู้ปฏิบัติงานทุกคนเป็นรายเดือนหรือตามเหมาะสม” (ทหาร 01, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เป็นหน้าที่ครับ ก็ได้รับความภูมิใจมาในสิ่งที่ทำ และคำชมเชย” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ถือเป็นที่ และ งานประจำที่ต้องทำให้ดีที่สุด” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“มีการจัดสรรปันส่วนค่าตอบแทน ตามกิจที่ได้รับบ้างตามสมควร แต่จะแบ่งให้กับผู้ปฏิบัติงานทุกคนเป็นรายเดือนหรือตามเหมาะสม” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

8. ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศ

ผลการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 ท่าน เห็นตรงกันว่า กองเรือยุทธการนั้น

มีการจัดการด้านข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการผ่านระบบสารสนเทศด้วย แต่มีข้อมูลไม่มากนัก โดยมีข้อมูลทั่วไปอยู่ในเว็บไซต์หลักของกองเรือยุทธการ คือ www.navy.mi.th/fleet และจะมีข้อมูลในหน้าประชาสัมพันธ์ของกองทัพเรือ (www.navy.mi.th) ซึ่งจะเป็นการขึ้นประชาสัมพันธ์เฉพาะห้วงเวลาที่มีการทำกิจกรรมบริเวณชายหาดของกองเรือยุทธการเท่านั้น ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวถึงการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ฯ ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศ ดังนี้

“ด้านข้อมูลพื้นฐานของชายหาดกองเรือยุทธการจะเป็นส่วนหนึ่งในงานกิจการพลเรือนกองเรือยุทธการ คณะกรรมการชายหาดจะเน้นที่การจัดการในหาดเป็นหลัก”

(ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“การจัดการข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศ จะมีการเสนอข้อมูลทั่วไปของชายหาดไว้ในเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของหน่วย (www.navy.mi.th/fleet) แต่จะเน้นข้อมูลทั่ว ๆ ไปเท่านั้น”

(ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มหน่วยงานของกองเรือยุทธการที่ได้รับหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารชายหาด สำนักงานสวัสดิการกองเรือยุทธการ กองสนับสนุนกองเรือยุทธการ กองรักษาความปลอดภัยกองเรือยุทธการ ผู้ประกอบการร้านค้าและผู้มาท่องเที่ยวได้ตอบโจทย์ประสงค์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สามารถสรุปปัญหาได้ 2 ประการ ดังนี้ คือ จำนวนบุคลากรปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับหน้าที่ที่เพิ่มเข้ามาทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในหนึ่งคน ทำหลายบทบาท ได้แก่ เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจร เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้บริการคำแนะนำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ฯ และงบประมาณ เพื่อการพัฒนา สาธารณูปโภคมีอย่างจำกัด และหากต้องใช้งบประมาณ ต้องเสนอผ่านกองเรือยุทธการ เพื่อขอใช้งบประมาณตามระเบียบทางราชการซึ่งต้อง อาศัยเวลา เช่น งบประมาณสำหรับปรับปรุงห้องน้ำ เป็นต้น ส่วนประเด็นอื่น ๆ ไม่พบว่า เป็นปัญหาอุปสรรคต่อภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ฯ รายละเอียด มีข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคลากร

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยว ชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลากร พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 ท่าน เห็นตรงกันว่า กองเรือยุทธการในด้านการบริหารจัดการภารกิจชายหาด ฯ นั้น มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงนั้นไม่เพียงพอกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งจะประสบปัญหาหาก โดยเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ ช่วงฤดูการท่องเที่ยว และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ฯ ด้านบุคลากร ไว้ ดังนี้

“ปัจจุบันในส่วนของผู้ที่ที่ยังไม่มีปัญหา แต่ว่าบุคลากรของผมค่อนข้างจะน้อย อยู่ละก็ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว นั้น เนื่องจากว่าที่นี่เป็นหน่วยทหาร ในการเข้าออกของ บุคคลภายนอก ก็ต้องมีขั้นตอนมากกว่าที่อื่น ๆ” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“คนของเราทำหลายหน้าที่ เป็นทั้งเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจร เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และให้คำแนะนำต่อผู้เข้ามาพักผ่อน รวมถึงหากมีเหตุการณ์ เร่งด่วนก็ต้องเข้าดูแลช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว” (ทหาร 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“บุคลากรของเราในด้านการบริการให้ทั่วถึงอาจมีบางเวลาที่เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะถ้ามีคนเข้ามาท่องเที่ยวเยอะใช้บริการของเราจำนวนมาก แต่เรามีเจ้าหน้าที่จำนวนน้อย อาจไม่สามารถที่จะดูแลให้บริการได้ทั่วถึงได้ ส่วนความชำนาญนั้นเจ้าหน้าที่เรามีความชำนาญ เพราะเราเป็นเจ้าหน้าที่ที่ประจำและมีการสอนและอบรมต่อกันเสมอ” (ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ต้องการครับในส่วนงานของเราเป็นงานปรับปรุงสถานที่ที่สำคัญซึ่งการปรับปรุง ชายหาดจำเป็นต้องใช้คนอยู่เป็นประจำ ในปัจจุบันก็สามารถทำงานได้ แต่ถ้าได้เพิ่มก็ดี” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านเดียวที่ให้ข้อมูลว่า บุคลากรนั้นมีความเพียงพอ ดังคำให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ตอนนี้ก็มีความเพียงพอครับ สำหรับในสำนักงาน ฯ ตรงนี้ละ ส่วนการจัดการในระดับ ผู้ปฏิบัติงานนั้น ทางกิจการชายหาดจะเป็นฝ่ายดำเนินการจัดหามาโดยใช้ทหาร โดยให้จำนวน มีความเพียงพอกับสภาพในการปฏิบัติงาน” (ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

2. ด้านงบประมาณ

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ การกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านงบประมาณ พบว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 ท่าน เห็นตรงกันว่ากองเรือยุทธการนั้น มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคมีจำกัด และต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก อีกทั้งต้องขอเสนองบประมาณผ่านจากกองเรือยุทธการในการที่จะดำเนินการซึ่งจะไปตามระเบียบทางราชการ รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังต่อไปนี้

“เรื่องสาธารณูปโภคนี้ ทางกองเรือยุทธการ ซึ่งจะมีหน่วยงานหลักสำคัญที่จะคอยดูแลภาพรวม ก็คือ กองสนับสนุน กองเรือยุทธการ ปัจจุบันนี้กระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ หรือว่าร้านค้าจึงพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป ตามการอนุมัติที่มีลงมา” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“สำหรับเรื่องสาธารณูปโภคดีขึ้นเรื่อย ๆ ครับ ตอนนี้ก็ทำ ก็คือว่ามันใช้เงินเยอะ เราต้องค่อยเป็นค่อยไป” (ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก หน่วยงานทางทหาร กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า และกลุ่มนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ประกอบกับการลงพื้นที่และติดตามสังเกต การบริหารจัดการชายหาด สภาพพื้นที่โดยรอบ และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือนในพื้นที่ของนักวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ ฯ ควรมีการพัฒนาการบริหารจัดการ 6 องค์ประกอบพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว ต่อไปนี้ คือ สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก การขนส่ง การต้อนรับ การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนและส่วนราชการอื่น ๆ องค์ประกอบที่กล่าวมานี้จะส่งผลให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรีได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งได้มีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ

กองเรือยุทธการ มีสิ่งดึงดูดใจ คือ ทะเลที่สะอาด ความสงบ ร่มรื่น ปลอดภัย และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในราคาที่เหมาะสม และเป็นหาดที่มีขยะตามชายหาดน้อยชิ้น ทำให้แลดู

สะอาดตา ความถึงความสงบ ร่มรื่น ปลอดภัย อันเนื่องมาจากพื้นที่เป็นเขตทหาร มีต้นไม้ค่อนข้างหนาแน่น แต่มีการดูแลตัดแต่งเป็นประจำทำให้ดูสบายตา น่าพักผ่อน รวมถึงการที่มีเจ้าหน้าที่ทหารดูแลความปลอดภัยเป็นอย่างดี ทำให้ผู้มาพักผ่อน ไม่ต้องกังวลเรื่องมิจฉาชีพ หรือการเกิดเหตุร้ายในพื้นที่ ซึ่งนักท่องเที่ยว และผู้มาพักผ่อน ยังมีความเคารพสถานที่ค่อนข้างสูง จึงทำให้การปฏิบัติเป็นไปตามกฎ ระเบียบ ที่ได้วางไว้ ส่วนด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในราคาที่เหมาะสม เนื่องจากราคาของสินค้าที่จำหน่ายบริเวณ ชายหาดเป็นราคาของทั่วไป ไม่ได้บวกเพิ่ม ยกตัวอย่างเช่น น้ำดื่ม ก็เป็นราคาปกติ อาหารก็เป็นไปตามราคาขายปลีกทั่วไป ไม่มีบวกเกินราคา จนผู้มาท่องเที่ยวรับไม่ได้ เป็นต้น รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“ใช่ อย่างชุ่มอย่างนี้ ถ้ามีอีกก็จะดีมาก เป็นชุ่มไว้สำหรับนั่งทานอาหาร เพราะอาหารเรา ราคาไม่แพง เราอยากได้โต๊ะเพิ่ม คือ กันฝน กันแดดได้ คือ ปัจจุบันนี้ เราอาศัยตามร่มไม้ ชายต้นไม้ อยากได้ชุ่มเป็นล๊อค ๆ เพื่อให้คนนั่ง แบบฝนโปรย ๆ มาไม่ต้องย้าย บรรยากาศข้างนอกสวย ถ้านั่งร่ม ๆ ได้ ก็จะได้” (ผู้ประกอบการ 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“ชอบประทับใจทะเล ที่นี่ สะอาด สงบ ไม่พลุกพล่าน” (นักท่องเที่ยว 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“อย่างนี้ก็ดีแล้ว สงบดี ที่ชอบเพราะ บางทีถ้าเราเปิดมากเกินไปก็จะเหมือนพัทยา บางแสนก็จะดูแบบวุ่นวาย” (นักท่องเที่ยว 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“ผมชอบน้ำทะเลที่ใสสะอาด เมื่อเทียบกับพัทยาหรือบางแสน มีให้เช่าเรือไปดำน้ำ ดูปะการัง ลูกชายชอบมากเล่นน้ำทะเล” (นักท่องเที่ยว 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ประทับใจจริง ๆ เลย ก็น่าจะเป็นพวกบรรยากาศ ความสะอาด เพราะว่าในน้ำมันเป็นแหล่งของทหาร แล้วแต่ดูมีระเบียบ ทะเลสวยมาก แล้วก็วิวสวย” (นักท่องเที่ยว 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“มีวิวติดทะเล หาดเป็นแนวยาว แล้วก็สวยกว่าหาดที่อำเภออื่น ๆ ตั้งเยอะ ไม่ลึกเกินไป และไม่เป็นอันตรายด้วย” (นักท่องเที่ยว 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“กับครอบครัวเพื่อน ๆ ก็จะมาตีกอล์ฟกัน คือ แม่บ้านและลูก ๆ ก็ไปเล่นน้ำทะเล พายเรือกัน ส่วนพวกผมก็ตีกอล์ฟกัน” (นักท่องเที่ยว 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

ภาพที่ 11 การพักผ่อนบริเวณชายหาด

ภาพที่ 12 การพักผ่อนบริเวณชายหาด

ภาพที่ 13 กิจกรรมการพักผ่อนบริเวณชายหาด

2. สิ่งอำนวยความสะดวก

การพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการศึกษา พบว่า หน่วยงานทางทหาร นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการร้านค้า 5 ท่าน เห็นตรงกันว่าควรมีการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณชายหาด ฯ ในสิ่งต่อไปนี้

ภาพที่ 14 ตัวอย่างพื้นที่ร้านค้าบริเวณชายหาดที่จัดไว้

ภาพที่ 15 ร้านขายของที่ระลึกและร้านกาแฟบริเวณชายหาด

2.1 ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ จากผลการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่องห้องน้ำเป็นอันดับแรก เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากที่มาใช้บริการกับจำนวนห้องน้ำที่มีนั้นไม่เพียงพอ (ปัจจุบัน ห้องน้ำชายและหญิง ฟังละประมาณ 15 ห้อง) ซึ่งมีที่ตั้งบริเวณเดียวกันที่จุดหลักเพียงจุดเดียว บริเวณใกล้ ร้านค้าขายน้ำ/ ขายอาหาร ถ้าเป็นวันธรรมดาที่ยังพอรองรับได้ หากเป็นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์จะไม่เพียงพอกับความต้องการ รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ห้องน้ำ ห้องน้ำสโมสรเรือใบที่บางส่วนก็ยังคงน่าจะปรับปรุงให้ดีขึ้น บริเวณชายหาดตอนนี้ น่าจะเพียงพอสำหรับผู้ที่มาชายหาด สำหรับช่วงฤดูการท่องเที่ยวหรือช่วงวันหยุดยาวจะคับคั่งเป็นบางครั้งรับที่จะหนาแน่นหน่อย จะเกิดในช่วงวันหยุดยาวหรือเทศกาล” (นักท่องเที่ยว 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“นักท่องเที่ยวที่มานั่งที่นี่ บ่นเกี่ยวกับเรื่องห้องน้ำ ห้องน้ำนี้เป็นเรื่องใหญ่เลย เวลาคนมาเที่ยวเยอะ ๆ นี้ ห้องน้ำไม่เพียงพอและก็ความสะอาดของห้องน้ำ เคื่อบอกว่าที่ขายอาหารติดกับห้องน้ำมากเกินไป” (ผู้ประกอบการ 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“อยากให้มีเพิ่มห้องน้ำเพราะลูกค้าเคื่อบอกว่าเรื่องห้องน้ำไม่พอใช้ มันน้อยมากและเดินไกล” (ผู้ประกอบการ 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“สำหรับห้องน้ำที่นี่จะมีคนใช้เยอะ ทั้งคนที่มาใช้บริการสโมสรและนักท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวไม่ค่อยเห็นป้ายบอก ขาดการประชาสัมพันธ์” (ผู้ประกอบการ 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“การก่อสร้างต้องรอการอนุมัติ เดิมเรามีห้องน้ำจำนวนน้อยนะครับ จะไม่พอกับผู้มาใช้บริการที่จำนวนเยอะ แต่ห้องน้ำเราก็ดูดี สะอาด มีความเหมาะสมกับตัวอาคารอยู่แล้วครับ ตอนนี้กำลังจะสร้างเพิ่มอีกจุด เพื่อรองรับกับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นและลดความแออัดจากการใช้งานห้องน้ำที่จุดเดียว” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

2.2 ที่พัก เนื่องจากในกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่มีแนวคิดในการให้พักบริเวณชายหาด รายละเอียดของข้อมูลจากหน่วยงานทางทหารและนักท่องเที่ยว 2 ท่าน ดังต่อไปนี้

“สำหรับที่พักของกองเรือยุทธการ บริเวณชายหาดนี้ ไม่มีแนวคิดในการให้พักบริเวณชายหาดในปัจจุบันซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบ และต้องพักบริเวณภายนอกแทน” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“พักข้างนอกครับก็เป็นบ้านพัก ถ้าไม่พอก็เช่ารีสอร์ท เพราะในนี้ที่พักมันน้อยครับไม่เป็นไร” (นักท่องเที่ยว 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

2.3 บริเวณชายหาดควรจะมีเก้าอี้หรือเสื่อปูนั่งให้กับนักท่องเที่ยวได้มาใช้บริการเพิ่มเติมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนและควรมีการเพิ่มไฟฟ้าแสงสว่างบริเวณชายหาด และขยายเวลาในการที่นั่งชมบรรยากาศริมทะเลออกไป รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“สำหรับเรื่องที่นั่ง เสื่อนี้ก็เปิดให้เช่าก็ได้ละ เพื่อนำเงินตรงนั้นมาปรับปรุงก็ให้เช่าในราคาที่ไม่แพง” (นักท่องเที่ยว 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“แต่อยากให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเยอะขึ้น เช่น แบบอาจจะมียางผ้าใบให้แบบเช่านอนเล่นบ้างซึ่งทุกวันนี่รู้สึกว่ามันน้อยไป” (นักท่องเที่ยว 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“มันมืด หลัง 6 โมงเย็น ไฟตามถนนก็มีน้อย คือว่าบรรยากาศนี่ยังนั่งได้อีก หลังจากค่ำไปแล้ว หลังเอาธงลงแล้วอย่างน้อย ๆ ไม่ลงเล่นน้ำ แต่ยังนั่งตรงชายหาดได้บรรยากาศถึง 2ทุ่ม” (นักท่องเที่ยว 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

3. การขนส่ง

ผลการศึกษา ฯ การพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับการขนส่ง พบว่า การขนส่งจนถึงชายหาด ฯ มีการขนส่งที่ดีอยู่แล้วสะดวกสบาย แต่ต้องมีการแลกเปลี่ยนเข้า-ออก ซึ่งเป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของทางราชการและบริเวณที่จอดรถ

มีไม่เพียงพอกับปริมาณนักท่องเที่ยว ซึ่งหน่วยงานทางทหาร นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการร้านค้า 5 ท่าน เห็นตรงกันว่า ควรมีการพัฒนาบริเวณที่จอดรถให้เพียงพอกับปริมาณนักท่องเที่ยวในบริเวณ ชายหาด ฯ และป้ายบอกทางการสัญจรที่ชัดเจน รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังต่อไปนี้

“หาที่จอดรถยาก ถ้ามาที่หลัง บางที่ที่จอดรถก็เต็มหมด” (นักท่องเที่ยว 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“มันก็ไม่พอ อย่างวันสงกรานต์ที่ผ่านมาลูกค้าเยอะมาก รถจอดเต็มมาก ข้างหลังก็เต็มไป จอดตามสนามบ้าง” (ผู้ประกอบการ 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2559)

“ที่จอดรถ อยากให้มีป้าย บางจุดไม่มีอะไรเขียนบอก และในสนามก็ห้ามจอดอยู่แล้ว ก็ไม่ได้บอก ก็ลงมาจอดกัน แล้วก็มาไล่ที่หลัง คือคนมานั่งเรียบริวยแล้ว มาประกาศแล้วก็มาไล่ เล้าออก บางทีมัน ไม่ได้ จอดแค่คัน 2 คันมันเป็นสิบ” (นักท่องเที่ยว 04 (นามสมมติ), นักท่องเที่ยว, 28 เมษายน 2559)

“การเดินทางมาก็สะดวกนะคะ เข้าทางนี้คะ ขับรถมาเอง” (นักท่องเที่ยว 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“การเดินทางผมว่าสะดวก ถนนหนทางที่มาจากกรุงเทพฯมานั้น มาได้ทั้งบางนา หรือมอเตอร์เวย์ถือว่าสะดวกดี ขับมาตอนบ่ายโมง ไม่นานก็ถึงละ” (นักท่องเที่ยว 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

ภาพที่ 16 ที่จอดรถบริเวณชายหาด

ภาพที่ 17 ถนนบริเวณชายหาด

ภาพที่ 18 บรรยากาศการสัญจรบริเวณชายหาด

4. การต้อนรับ

ผลการศึกษา ๑ การพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับการต้อนรับพบว่า ซึ่งหน่วยงานทางทหาร และนักท่องเที่ยว 5 ท่าน เห็นตรงกันว่า การต้อนรับเป็นไปด้วยดี แต่ยังคงเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่ตรงทางเข้า-ออกของค่าย ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนมากไม่ทราบว่าในกองเรือยุทธการนั้นมีกิจกรรมอะไรบ้างอยู่บริเวณไหน รวมถึงการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างชาติเนื่องจากยังติดกับระเบียบการรักษาความปลอดภัยอยู่ จึงควรมีการพัฒนาบุคลากร

ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่และศูนย์ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“อยากให้มีความสัมพันธ์หลายจุดตั้งแต่ทางเข้าค่าย และในค่ายว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง ที่ให้ทำหรือช่วงนี้ถนนเส้นไหนปิดเข้าได้หรือไม่ได้ เพราะที่ผมมานี้ทุกที่ไปได้ พอขับไปจะถึงอยู่ แล้วเจอห้ามเข้า เนื่องจากมีกิจกรรมหรือเป็นเขตพระราชฐาน” (นักท่องเที่ยว 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์ 28 เมษายน 2559)

“แบบว่าประชาสัมพันธ์ให้มันแบบว่าเข้าถึงได้ง่าย เพื่อว่าเวลาที่เราจะมาเที่ยวหรือว่า มาทำกิจกรรมบางที่ถ้าไม่ได้สืบจริง ๆ หรือค้นหาจริง ๆ จะรู้ เพราะว่าตรงชายหาคมนั้นไม่มี หน่วยประชาสัมพันธ์ตั้งอยู่เลยเพื่อที่จะสอบถามข้อมูลการท่องเที่ยว” (นักท่องเที่ยว 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“การต้อนรับที่บริเวณชายหาด เรามีเจ้าหน้าที่มาคอยประชาสัมพันธ์ในหาดนี้ โดยมีลำโพงกระจายเสียงเป็นแนวยาวไปตลอดหาดใช้ประชาสัมพันธ์ ในแต่ละเวลาที่จะมีประกาศ ยกตัวอย่างเช่น การปฏิบัติทั่วไป ข้อยกเว้น ข้อห้าม กฎต่าง ๆ นะครับ และก็ประกาศ ขอความร่วมมือช่วยกันเก็บขยะกลับบ้าน เก็บขยะกลับบ้านก็หมายความว่า คนมาเที่ยวที่นี่มีเยอะ ถ้าทิ้งไว้ ขยะก็เยอะ ก็เลยขอให้คนที่มาเที่ยวที่นี่ นำขยะกลับไปด้วย ซึ่งการดำเนินการนี้นับว่า แก้ปัญหาขยะได้เยอะเหมือนกัน และซึ่งก็มีประชาสัมพันธ์ตามสายด้วยตลอด ครับ” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“เรื่องการต้อนรับยังไม่มีเจ้าหน้าที่เหมือนพวกไกด์หรือมัคคุเทศก์ เหมือนสวนนงนุช จะมีเจ้าหน้าที่รับคณะแต่ละคณะ ซึ่งบางทีปัจจุบันนี้ใครที่จะเข้ามาบ้าง ส่วนก็เข้ามาเอง บางส่วนก็ติดต่อกับหน่วยงานภายในไว้แล้วกับเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง การท่องเที่ยวเลยไม่มี จึงขาดคนแนะนำไป” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“สำหรับการต้อนรับคณะ มีทีมงานในการต้อนรับคณะจัดกิจกรรมที่เข้ามาใช้สถานที่ มีทีมงานอยู่แล้ว แต่ถ้าเข้ามาพร้อมกันหลายคณะก็อาจขาดแคลนคนแนะนำ ถ้ามีเพิ่มเป็นรูปธรรม ก็จะดี” (ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

5. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการดูแลสุขภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

ผลการศึกษา การพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า หน่วยงานทางทหารและนักท่องเที่ยว 4 ท่าน เห็นตรงกันว่า การดูแลสุขภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเป็นไปด้วยดี

และน่าพอใจ ส่วนในเรื่องของการพัฒนา เนื่องจากทำได้ดีตามแนวทางเน้นการดูแล
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับแรก และไม่ทำลายธรรมชาติ เป็นสำคัญอยู่แล้ว
จึงขอให้คงแนวทางต่อไป ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวถึงการพัฒนาการบริหารจัดการของ
กองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัด
ชลบุรี เกี่ยวกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวไว้ดังนี้

“จุดมุ่งหมายสำคัญของงานกิจการชายหาดเรา คือ มุ่งเน้นความเป็นธรรมชาติ และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจให้กับกำลังพลในกองเรือยุทธการ และหากนักท่องเที่ยวมาเที่ยวก็ต้องขอให้เข้าใจ
และช่วยในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวของกองเรือยุทธการ
ด้วย” (ทหาร 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเป็นแนวทางที่สำคัญ
ของกองเรือยุทธการ คือ ไม่เน้นผลกำไรหรือผลประโยชน์ ดังนั้น การจัดการชายหาดจึงเน้น
การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับแรก และไม่ทำลายธรรมชาติ”
(ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ในการจัดการภูมิทัศน์ชายหาด ทางเราเน้นให้เหมือนธรรมชาติที่สุดตึกสูงหรือการเน้น
ค้าขายจึงไม่ใช่เรื่องสำคัญ” (ทหาร 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ชอบที่นี่เพราะความเป็นธรรมชาติ ต้นไม้เยอะร่มรื่น ไม่มีพ่อค้าแม่ค้ามาทวงใจ”
(นักท่องเที่ยว 01 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

6. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชน และส่วนราชการอื่น ๆ

คือ ดึงภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในพื้นที่ใกล้เคียงมาร่วมกันพัฒนา
การท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยการให้ใช้สถานที่
เพื่อดำเนินการร่วมกัน เช่น โครงการอนุรักษ์ทะเล เป็นต้น รายละเอียดของข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล
สำคัญ ดังต่อไปนี้

“การพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนและส่วนราชการอื่น ๆ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ
ในงานราชการซึ่งกองกิจการพลเรือนจะมีหน้าที่ดูแลในส่วนนี้ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เข้ามาติดต่อ
ซึ่งที่ทำประจำก็มีการใช้สถานที่เพื่อดำเนินการร่วมกัน เช่น โครงการอนุรักษ์ทะเล
ในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น” (ทหาร 02 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ปัจจุบันในพื้นที่ตรงนี้ก็จะเป็นเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
เขตอุดมศักดิ์ ซึ่งปัจจุบันก็ได้สนับสนุนต่าง ๆ ตามที่กองเรือยุทธการร้องขอ เช่น การจัดถังขยะ
เก็บขยะหรือว่าการปรับปรุงเส้นทางถนนก็จะมีเทศบาลเข้ามาประสานและดำเนินการต่อเนื่องไป”

(ทหาร 03 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“อยากให้มีการร่วมจัดกิจกรรมกับภาคเอกชน ที่หาดนี้บ่อย ๆ จะได้เป็นที่รู้จักยิ่งขึ้น”

(นักท่องเที่ยว 04 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

“ที่โรงเรียน ก็เคยมาร่วมกิจกรรมที่หาดนี้ รู้สึกชอบและตั้งใจที่ได้มาช่วยกัน”

(นักท่องเที่ยว 05 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2559)

ภาพที่ 19 ป้ายขอความร่วมมือบริเวณพื้นที่ชายหาด

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาพิเศษเรื่อง การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Quality research) โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary study) และจากการศึกษาภาคสนาม (Field study) ซึ่งใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-informant) จำนวน 15 คน ประกอบด้วย กลุ่มหน่วยงานทางทหาร กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า และกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะกึ่งโครงสร้าง คือ มีการกำหนดประเด็นคำถามหลักไว้ล่วงหน้า (Semi structure question) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะนำเอาข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยการจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ จากนั้นจึงนำข้อมูลนั้นมาดำเนินการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ โดยใช้วิธีเทคนิคสามเส้า (Triangulation technique) คือ รวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันจากต่างบุคคลต่างสถานที่ ต่างเวลา โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลต่างกัน วิธีตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน (Data triangulation) ใช้วิธีการโดยเปลี่ยนแหล่งที่เป็นบุคคลเวลาหรือสถานที่ที่ให้จากการสัมภาษณ์ ข้อมูลเจาะลึก (In-depth interview) โดยดำเนินการร่วมกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary research) โดยกระบวนการและวิธีการวิเคราะห์อันจะได้นำดำเนินการตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ อันได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก (Major themes) หรือแบบแผนหลัก (Major pattern) ที่พบในข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลัก (Major themes) มาพิจารณาแบ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อย (Sub-themes) และหัวข้อย่อย (Categories) อันเป็นกระบวนการวิเคราะห์โดยการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อยของกระบวนการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ควบคู่กับการสังเกต โดยอาศัยบทบาทในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ทหารและคนในท้องถิ่นที่ทำงานในพื้นที่รวมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสารและแหล่งอื่น ๆ มาสนับสนุนเพิ่มเติม เพื่อความชัดเจนและสมบูรณ์ในการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้รายงานผลไว้ข้างต้น พร้อมทั้งอภิปรายผลของการวิจัยและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

โดยมีรายละเอียดและเนื้อหา ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยได้วิเคราะห์การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือ ในด้านทรัพยากรการบริหาร 8M's และการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี (ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-informant) จำนวน 15 คน) ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากรกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีบุคลากรกองเรือยุทธการในด้านการบริหารจัดการภารกิจชายหาด ๆ นั้น มีการจัดบุคลากรที่รับผิดชอบหน้าที่ต่าง ๆ นั้น มาจากทหารและพลทหารที่สังกัดในหน่วยงาน โดยรับเป็นหน้าที่ส่วนเพิ่มในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาด โดยพบว่า บุคลากรนั้นมีการร่วมกันทำงานเป็นส่วน โดยทับซ้อนกับหน้าที่ในงานประจำซึ่งถือเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ เพื่อการปฏิบัติงานและกำกับดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.2 ด้านงบประมาณ กองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีงบประมาณในการจัดสรรให้กับหน่วยที่รับผิดชอบดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีพอสมควร (ไม่เปิดเผย) โดยหน่วยที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีการเสนอขอประมาณของแต่ละหน่วยขึ้นมายังสำนักงานสวัสดิการภายใน กองเรือยุทธการ โดยกำหนดการใช้งบประมาณตามแผน เมื่อได้รับอนุมัติแผน ก็จะมีกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณให้อยู่ในวงเงินที่วางแผนไว้ เว้นเป็นงบประมาณลงทุนพิเศษก็เสนอขอเป็นกรณีพิเศษไป

1.3 ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ความเพียงพอ และความทันสมัย กองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ยุทธการในด้านวัสดุ ครุภัณฑ์นั้น มีการได้รับจากหน่วยเหนือ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามแผนงบประมาณที่เสนอขอไว้สำหรับ กรณีเร่งด่วนก็ต้องขออนุมัติพิเศษเป็นกรณีไป บางหน่วยอาจต้องเบิกยืมจากหน่วยงานใกล้เคียง ส่วนหน่วยไหนที่มีรายได้จากกิจกรรมที่ตัวเองรับผิดชอบและบริหารงบประมาณเองนั้นก็สามารจัดซื้อ วัสดุ ครุภัณฑ์ ได้เอง

1.4 ด้านการบริหารจัดการ กองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีการจัดการแผนงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดลำดับความสำคัญของงาน ความเร่งด่วนของงาน และแผนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านเครื่องจักรกล กองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีการใช้เครื่องจักรกลและยานยนต์ในการจัดการบริหารชายหาด ยกตัวอย่างเช่น รถคัททราวาย รถเก็บขยะ เลื่อยไฟฟ้าตัดแต่งต้นไม้ ฯลฯ

1.6 ด้านการตลาด กองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่มีการใช้ด้านการตลาด ในการจัดการมีเพียงแต่ปากต่อปากเท่านั้น

1.7 ด้านขวัญและกำลังใจ กองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีการบริหารจัดการ ด้านขวัญและกำลังใจด้วย

1.8 ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศ กองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศในการจัดการด้วยแต่ไม่มากนัก

2. ผลการศึกษาปัญหา และอุปสรรคของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

2.1 ด้านบุคลากร กองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงนั้นไม่เพียงพอกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวซึ่งจะประสบปัญหามาก โดยเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ ช่วงฤดูการท่องเที่ยว และวันหยุดนักขัตฤกษ์ จำนวนบุคลากรปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับหน้าที่ที่เพิ่มเข้ามา ทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในหนึ่งคน ทำหลายบทบาท ได้แก่ เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจร เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้บริการคำแนะนำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวฯ

2.2 ด้านงบประมาณ กองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีงบประมาณ เพื่อการพัฒนา สาธารณูปโภคมีอย่างจำกัด และหากต้องใช้งบประมาณ ต้องเสนอผ่านกองเรือยุทธการ เพื่อขอใช้งบประมาณตามระเบียบทางราชการ ซึ่งต้องอาศัยเวลา เช่น งบประมาณสำหรับปรับปรุงห้องน้ำ เป็นต้น

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษารูปดังนี้

3.1 สิ่งดึงดูดใจ กองเรือยุทธการ มีสิ่งดึงดูดใจ คือ ทะเลที่สะอาด ความสงบ ร่มรื่นปลอดภัย และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในราคาที่เหมาะสม

3.2 สิ่งอำนวยความสะดวก กองเรือยุทธการ ควรมีการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณชายหาด ๆ ดังนี้

3.2.1 ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากที่มาใช้บริการกับจำนวนห้องน้ำที่มีนั้นไม่เพียงพอ ถ้าเป็นวันธรรมดาที่ยังพอรองรับได้ หากเป็นวันหยุด เสาร์-อาทิตย์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์จะไม่เพียงพอกับความต้องการ

3.2.2 ที่พักริม เนื่องจากในกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่มีแนวคิดในการให้พักริมบริเวณชายหาด

3.2.3 บริเวณชายหาดควรมีเก้าอี้หรือเสื่อให้กับนักท่องเที่ยวได้มาใช้บริการเพิ่มให้เพียงพอและควรจะมีระดับไฟบริเวณชายหาดและขยายเวลาการที่ที่นั่งชมบรรยากาศริมทะเลออกไป

3.3 การขนส่ง การเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดคงตาลของกองเรือยุทธการ มีการขนส่งที่ติดอยู่แล้วสะดวกสบาย เพียงแต่มีอุปสรรคเล็กน้อยในการผ่านเข้า-ออก บริเวณทางเข้า-ออก ซึ่งเป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของทางราชการและควรเพิ่มพื้นที่จอดรถบริเวณชายหาดเพื่ออำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว ๆ

3.4 การต้อนรับ การต้อนรับเป็นไปด้วยดี แต่ยังคงเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่ตรงทางเข้า-ออกของค่ายทำให้นักท่องเที่ยวส่วนมากไม่ทราบว่าในกองเรือยุทธการนั้นมีกิจกรรมอะไรบ้างอยู่บริเวณไหน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นั้น ได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการลงพื้นที่เข้าไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญแบบเจาะลึกซึ่งผลจากการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นั้น มีการบริหารจัดการแบบเป็นระบบ คล้ายสายงานราชการ มีการบังคับบัญชาแบบระดับชั้น มีการบริหารจัดการค่อนข้างดี เนื่องจากการจัดบุคลากรที่มีความถนัดในสายงานของตน มาร่วมดำเนินการและดูแลงานส่วนต่าง ๆ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ร่วมกัน จากผลการวิจัยพบว่าการจัดองค์กรเพื่อการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด

ในพื้นที่กองเรือยุทธการ ฯ นั้น สอดคล้องกับที่ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2545) กล่าวถึง การจัดองค์การ รูปแบบที่เป็นทางการไว้ว่าเป็นการจัดโครงสร้างองค์การตามเจตนาหรือบทบาทในการปฏิบัติ ภายในองค์การ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องวางโครงสร้างที่แน่นอน เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบถึง อำนาจหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติงาน และบ่งบอกถึงขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล ที่ทำงานร่วมกันและเพื่อความเป็นระเบียบ โดยไม่มีการทำงานซ้ำซ้อน แต่การจัด โครงสร้าง แบบทางการก็สามารถที่จะยืดหยุ่น ได้บ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานการณ์ และสภาพแวดล้อม ซึ่งนับเป็นพื้นฐานอันดีในการบริหารจัดการ ต่อไป

สำหรับการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ฯ ในทรัพยากรการบริหารทั้ง 8 อย่าง อันได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ การจัดการ เครื่องจักรกล การตลาด ขวัญกำลังใจ และข้อมูลข่าวสาร นั้น ได้ถูกนำมาใช้ในกระบวนการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการด้านภารกิจทางท่องเที่ยว ชายหาด ซึ่งทั้ง 8 ปัจจัยนี้ มีการใช้ทรัพยากร คน เงิน วัสดุสิ่งของ การจัดการ ขวัญกำลังใจ และ เครื่องจักรกล อย่างมากเพื่อให้เพียงพอต่อภารกิจ ฯ ส่วนการตลาด และข้อมูลข่าวสารนั้น มีการใช้การประชาสัมพันธ์ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว ตามสายงานกิจการพลเรือน ยกตัวอย่างเช่น ช่วยกันทำความสะอาดชายหาดร่วมกันเนื่องในโอกาส สำคัญ เช่น วันเฉลิมพระเกียรติและโอกาสพิเศษ เป็นต้น มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตามธรรมชาติ มีการกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนมีองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชนมา ให้ การสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้างตาม โอกาสที่มีการจัดร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น องค์การ บริหารส่วนตำบลสัตหีบ องค์การบริหารส่วนตำบลเขตอุดมศักดิ์ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)) เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจ ด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นั้น คือ เรื่องของคน (บุคลากร) ที่หนึ่งคนต้องปฏิบัติหลายหน้าที่เกิดความไม่เพียงพอในการดำเนินการและงบประมาณ ในการพัฒนาสาธารณูปโภคที่อาจเกิดความล่าช้าเนื่องจากการของบประมาณต้องเป็นตามสายงาน ราชการ และดำเนินการในส่วนที่เพิ่มเติมขึ้นมา ซึ่งโดยปกติแล้วกองเรือยุทธการ มีการบริหาร งบประมาณของหน่วยงาน โดยมีได้รับการสนับสนุนใด ๆ จากผู้ที่เข้ามาทำกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ และแต่ละส่วนการทำงานจะมีลักษณะการบริหารงบประมาณเฉพาะกิจการของตนเอง ในส่วนที่ ตัวเองรับผิดชอบให้เป็นไปตามแผน ซึ่งมีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพที่จะดำเนินการบริหาร จัดการและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาด ในพื้นที่ กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้วยกำลังของหน่วยงานเองเพียงเท่านั้น หากต้องมี

การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกหรือสาธารณูปโภคจำเป็นที่จะต้องของงบประมาณจากหน่วยงานที่อยู่ในระดับที่สูงกว่าซึ่งต้องเป็นไปตามขั้นตอนของทางราชการทำให้เวลาอาจต้องขยายออกไปจนกว่าจะได้รับอนุมัติงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งสองปัจจัย ได้แก่ ด้านคน (บุคลากร) จึงควรเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เพียงพอและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ประกอบกับควรมีการจัดทำงบประมาณที่ดี คือ การจัดการงบประมาณให้เป็นไปตามแผน มีคำเนิการตามกำหนด และตรงเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงควรมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนรอบข้าง มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ตามที่สามารถให้โอกาสกระทำได้ ดังที่ สมวงศ์ พงศ์สถาพร (2550, หน้า 66) ได้ให้ความหมาย คุณภาพการให้บริการไว้ว่า คุณภาพการให้บริการเป็นทัศนคติที่ผู้รับบริการสะสมข้อมูลความคาดหวังไว้ว่าจะได้รับจากบริการซึ่งหากอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ผู้รับบริการก็จะมี ความพึงพอใจในการให้บริการ และจุมพล หนีมพานิช (2549) กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายกับชุมชนองค์กรชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนพบว่า มีความจำเป็นเพราะมีประโยชน์ด้านการประสานความร่วมมือ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง และก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภกรณ์ อารมณ (2550) ที่ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในมุมมองของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอรัตนภูมิที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า ปัจจัยอยู่ในด้านบวกซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นค่อนข้างมาก ซึ่งเหมือนกับแหล่งท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับผลสำรวจสำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2548, หน้า 3-7) ได้สำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อความมุ่งหมายเพื่อสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกองทัพเรือจากงานบริการ จำนวน 5 งาน คือ งานบริการท่องเที่ยวในหน่วยทหาร งานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล งานบริการเวลามาตรฐานในประเทศสถานรักษาพยาบาลแก่ประชาชน และงานบริการข้อมูลแก่ประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของกองทัพเรือทั้ง 5 งาน บริการอยู่ในระดับมาก โดยสำรวจความพึงพอใจจากด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่/ บุคลากรที่ให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ

สำหรับแนวทางการพัฒนาบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นั้น จากผลการวิจัยพบว่า สิ่งดึงดูดใจในการที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยว คือ ชายหาดที่สะอาด ทะเลที่สวยงาม ความเงียบสงบ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

มีการขนส่งที่คั่งอยู่แล้วสะดวกสบาย แต่สิ่งอำนวยความสะดวก และการต้อนรับนั้น ยังไม่สมบูรณ์แบบนัก

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ แหล่งท่องเที่ยวในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นั้น เนื่องจากการมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในความดูแลของหน่วยเอง จึงควรมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องน้ำ/ ห้องอาบน้ำและที่จอดรถบริเวณชายหาดเพิ่มเติม และการต้อนรับ เช่น ศูนย์ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวในพื้นที่กองเรือยุทธการอย่างเป็นรูปธรรม เป็นต้น ให้เหมาะสมกับสภาวะของการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้รวบรวมข้อมูล ทั้งในด้านการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ปัญหาและอุปสรรคของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะออกเป็น 3 ด้านดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่า นโยบายกองทัพเรือให้หน่วยต่าง ๆ ในกองทัพเรือสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาลอย่างเต็มขีดความสามารถ แต่เป็นนโยบายแบบกว้าง ๆ ไม่ได้ระบุแน่ชัดว่าหน่วยขึ้นตรงต่าง ๆ ควรมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากที่ใด เมื่อไม่มีความชัดเจนในนโยบายดังกล่าว หน่วยทหารจึงขาดความริเริ่มและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม ข้อเสนอแนะเรื่องนี้ก็คือ กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ควรมีนโยบาย และแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้นำไปปฏิบัติเกิดความชัดเจนในการบริหารจัดการตามกิจที่ได้รับมอบหมาย

2. จากการศึกษาพบว่า กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงนั้นไม่เพียงพอกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จึงควรมีแผนพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มและพัฒนาความรู้ความสามารถแก่เจ้าหน้าที่ ๆ รับผิดชอบงานท่องเที่ยวในหน่วยโดยตรง รวมทั้งบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่พยาบาล เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากการศึกษาพบว่า ขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนมากไม่ทราบว่าในพื้นที่กองเรือยุทธการนั้นมีกิจกรรมอะไรบ้าง ข้อเสนอแนะเรื่องนี้ คือ กองกิจการพลเรือน กองเรือยุทธการและกิจการชายหาด สำนักงานสวัสดิการภายใน กองเรือยุทธการควรเป็นศูนย์กลางข้อมูล เพื่อเชื่อมต่อการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานหรือผู้ที่สนใจที่จะมาท่องเที่ยวหรือทำกิจกรรมในพื้นที่ของกองเรือยุทธการ และควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในทุกรูปแบบ เช่น จัดทำเอกสารการท่องเที่ยวที่เป็นปัจจุบันให้มีมากพอ จัดทำป้ายประกาศ/ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ บริเวณทางเข้า-ออกของกองเรือยุทธการ

2. จากการศึกษาพบว่า ด้านงบประมาณนั้นกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีงบประมาณเพียงในการปฏิบัติงานตามแผน แต่สำหรับในการบริหารจัดการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นั้น ต้องร้องขอเป็นกรณีพิเศษไป ดังนั้นจึงควรเสนอของบประมาณจากกองทัพเรือ เพื่อนำมาพัฒนาสาธารณูปโภคให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า นโยบายการท่องเที่ยวของกองเรือยุทธการ มีความชัดเจนพอสมควร แต่เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ เห็นสมควรให้ทำวิจัยในเรื่องนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ของกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้กับกองทัพเรือ จะส่งผลต่อภาพรวมของกองทัพเรือเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในทางที่ดี

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ดังนั้น เห็นควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ประชาชนสนใจมาท่องเที่ยว ในพื้นที่ของกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

3. เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการการบริหารจัดการของกองเรือยุทธการในภารกิจด้านการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่กองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพียงพื้นที่เดียวในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยในหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาเชิงเปรียบเทียบ

บรรณานุกรม

- กรองแก้ว โคตรภูเวียง. (2543). *การบริหารระบบบริการสาธารณสุขเขตเมือง: กรณีศึกษา ศูนย์บริการสาธารณสุขชุมชนซีท่าขอน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). *สรุปสถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย ปี 2549*. เข้าถึงได้จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:STsVQTVQR1oJ>
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2550). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- จงจิตต์ ปิ่นทอง. (2546). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรกฤษณ์ เรืองเวช. (2550). พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี). *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 3(1), 67-80.
- จุมพล หนิมพานิช และคณะ. (2549). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน*. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, 24(1), 163-183.
- ดิน ปรัชญพฤกษ์. (2539). *ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทหาร 01 (นามสมมติ). (2559, 28 เมษายน). สัมภาษณ์.
- ทหาร 02 (นามสมมติ). (2559, 28 เมษายน). สัมภาษณ์.
- ทหาร 03 (นามสมมติ). (2559, 28 เมษายน). สัมภาษณ์.
- ทหาร 04 (นามสมมติ). (2559, 28 เมษายน). สัมภาษณ์.
- ทหาร 05 (นามสมมติ). (2559, 28 เมษายน). สัมภาษณ์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2539). *การตลาดโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). *การวางแผนเชิงกลยุทธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นงนุช วรรณิ. (2546). *การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 01 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 02 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 03 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 04 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 05 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

นิคม จารุมณี. (2536). *การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ:

โอเดียนสโตร์.

ผู้ประกอบการ 01 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

ผู้ประกอบการ 02 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

ผู้ประกอบการ 03 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

ผู้ประกอบการ 04 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

ผู้ประกอบการ 05 (นามสมมติ). (2559, 29 เมษายน). สัมภาษณ์.

วิจิตร ศรีสอ้าน. (2523). *หลักและระบบบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2548). *แนวคิดและความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการ*.

เข้าถึงได้จาก <http://www.wiruch.com/articles>

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

ศุภกรณ์ อารมณี. (2550). *บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในมุมมองของบุคลากร*

องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอรัตนภูมิที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

อำเภอรัตนภูมิ สงขลา. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมชาย สนั่นเมือง. (2540). *ชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว*.

จุลสารการท่องเที่ยว, 17, 1.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2523). *การบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2536). *การบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สมพุท ขุระเจน. (2540). *การพัฒนาการท่องเที่ยว*. *สารนครศรีธรรมราช*, 27, 12.

สมวงศ์ พงศ์สถาพร. (2550). *เคล็ดไม่ลับการตลาดบริการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:

ยูบีซีแอลบุ๊กส์.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2548). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ ไทย พ.ศ. 2546-พ.ศ. 2550*. เข้าถึงได้จาก www.cgd.go.th/Library/knowledge/knowledge.htm
- อนุสรณ์ จารุฉันทศาสตร์. (2550). *แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยว บริเวณคลองลัด บางกอก ฟุ้งธนบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตสาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา สถาปัตยกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อาทิตย์ สิริธร. (2541). *วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวของไทย*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- อารี เวชพันธุ์. (2550). *การประเมินโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เส้นทางการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- อุมาพร มุณีแนม และพูนทรัพย์ ศรีชู. (2552) รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนและแผนการตลาดในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน. *วารสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์การท่องเที่ยวไทยนานาชาติ*, 5(2), 1-10.
- Elton, M. (1927). *The human problems of an industrial civilization*. Boston: Harvard University.
- Frederic, W. T. (1910). *Primitive culture*. London: John Murrey.
- Herbert, A. S. (1947). *Administrative behavior*. New York: Macmillian.
- McIntosh, R. W., & Goeldner, C. R. (1986). *Tourism principles, practices, philosophies*. New York: John Wiley & Son.
- Mill, R. (1990). *Marketing in travel and tourism* (2nd ed.). New York: John Wiley & Son.
- Mill, R., & Morrison, A. (1995). *The tourism system*. New Jersey: Prentice Hall.
- Smith, B. V. (1977). Organizational citizenship behavior: Its nature and antecedents. *Journal of Applied Psychology*, 68(4), 653-663.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

งานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการของกองเรือยุทธการ ด้านภารกิจการท่องเที่ยวชายหาด ในพื้นที่กองเรือยุทธการอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

(โดยศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบริเวณหาดคงตาล ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
ความรับผิดชอบของกองเรือยุทธการ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี)

ส่วนแรก กลุ่มหน่วยงานทางทหาร

(กองกิจการพลเรือน กองเรือยุทธการ กองเรือฟริเกตที่ 1 กองเรือยุทธการ กองสนับสนุน
กองเรือยุทธการ สำนักงานสวัสดิการภายในกองเรือยุทธการ ร้อยรักษาความปลอดภัยที่ 5 กองเรือ
ยุทธการ)

1. หน่วยงานของท่าน มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของ
กองเรือยุทธการในด้านใดบ้าง

2. หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ
ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างไรบ้าง

2.1 หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการบุคลากรอย่างไร ? (ตำแหน่งงาน หน้าที่
ความรับผิดชอบต่าง ๆ)

2.2 หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการงบประมาณที่จัดสรรเพื่อบริหารจัดการ
แหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร ?

2.3 หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นกับการบริหาร
จัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร ?

2.4 หน่วยงานของท่านมีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือ
ยุทธการอย่างไร ?

2.4.1 มีการวางแผนการการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมถึง
มีการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในพื้นที่หรือไม่ ? อย่างไร ? (ให้ยกตัวอย่าง
โครงการ ๆ ถ้ามี)

2.4.2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดองค์การ และการบังคับบัญชาสั่งการ
มีหรือไม่ ? เป็นอย่างไร ?

2.4.3 เรื่องความร่วมมือและความสอดคล้องในการทำงานเพื่อการบรรลุเป้าหมาย
ของหน่วยงานเป็นอย่างไรบ้าง ?

2.4.4 การทำงาน/ โครงการในแผน บรรลุผลสำเร็จหรือไม่ มีตัวชี้วัดผลสำเร็จอะไรบ้าง หากพบปัญหาหน่วยงานได้นำปัญหาเหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้ดีขึ้นหรือไม่ ?

2.4.5 หากให้ประเมินการทำงานของหน่วยงาน ท่านคิดว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของท่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้วหรือไม่ ถ้ายังไม่มีประสิทธิภาพควรปรับปรุงแก้ไขหรือสามารถดำเนินการอะไรได้บ้าง ?

2.5 หน่วยงานของท่านมีการนำเครื่องจักรกลมาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร ?

2.6 หน่วยงานของท่านมีการนำการตลาดมาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร ?

2.7 หน่วยงานของท่านมีการนำขวัญและกำลังใจมาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร ?

2.8 หน่วยงานของท่านมีการนำข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการอย่างไร ?

3. หน่วยงานของท่านมีปัญหา อุปสรรค ในการการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ ในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างไรบ้าง ?

3.1 ความเพียงพอและความชำนาญของบุคลากรในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร ?

3.2 ความเพียงพอของงบประมาณในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร ?

3.3 ความเพียงพอและความทันสมัยของ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ เป็นอย่างไร ?

3.4 ความเพียงพอในด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรค และเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุง มีเรื่องใดบ้าง ?

4. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ

4.1 การพัฒนาสิ่งดึงดูดใจ

4.1.1 การสร้างหรือปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร ?

4.1.2 การกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการเป็นอย่างไร ?

4.2 การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

4.2.1 การพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ เป็นอย่างไร ?

4.3 การพัฒนาการขนส่ง

4.4 การพัฒนาการต้อนรับ

4.4.1 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ เป็นอย่างไร ?

4.4.2 การพัฒนาด้านความปลอดภัยสำหรับชีวิตและทรัพย์สิน สำหรับการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ เป็นอย่างไร ?

4.5 การพัฒนาการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

4.5.1 การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นอย่างไร ?

4.5.2 มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติเชิงอนุรักษ์บนชายหาดของกองเรือยุทธการ หรือไม่ ? อย่างไร ?

4.6 การพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนและส่วนราชการอื่น ๆ

4.6.1 การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการ เป็นอย่างไร ?

4.6.2 ความร่วมมือระหว่างส่วนราชการอื่น ๆ เป็นอย่างไร ?

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่สอง กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า

1. ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการในปัจจุบัน มีปัญหาและผลกระทบต่อท่านอย่างไรบ้าง ?

2. ท่านต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากหน่วยงานดูแลชายหาดของกองเรือยุทธการ หรือหน่วยงานของรัฐ/ เอกชนในด้านใด หรือไม่อย่างไร ?

3. ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการในมุมมองของท่าน มีเรื่องใดบ้าง ?

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่สาม กลุ่มนักท่องเที่ยว

1. แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดของกองเรือยุทธการในปัจจุบัน เป็นที่น่าสนใจหรือไม่ ? อย่างไร ?
2. โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการในปัจจุบัน เป็นที่น่าสนใจ หรือไม่ ? อย่างไร ?
3. ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปรับปรุงการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดของกองเรือยุทธการมีเรื่องใดบ้าง ?
4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ